

POSTAI
MAGYAR NŐK
LAPJA

II. EVFOLYAM 33. SZÁM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1940 NOV. 20.

FOTO: JOANOVICS UTÓDA SÁRDI, KOLOZSVÁR

HARGITAY MARIA, KOLOZSVAR

Vitéz Náray Antal
vk. ezredes, szállásmester, az
„Erdélyi Induló” kiváló zeneszerzője

*Az
Erdélyi
Induló
zeneszerzője
és szövegírója*

Vitéz Somogyváry Gyula,
a Magyar Rádió igazgatója,
az „Erdélyi Induló” kitűnő írója

A Ludovika Akadémia első parancsnokának mellszobra
és alkotója: kisenyedi és aiso-szent-mihályfalvi
Sigmond Olivér szobrászművész,
a Ludovika Akadémia zászlósa

Az ünnepi diszbe öltözött Marosvásárhely magyarruhás hölgyei lelkes
örömmel fogadják a diadalmasan bevonuló magyar honvédséget

MAGYAR NŐK LAPJA

II. EVFOLYAM 33. SZÁM

BUDAPEST, 1940 NOVEMBER 20.

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Posta-takarékpénztári csekszámla: 20.334. Előfizetési ár: Magyarországon egész évre egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P. félévre 12 P., negyedévre 6 P. Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olasz-

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

országban: egész évre 30 P., félévre 15 P., negyedévre 7.50 P. Szlovákiában: egész évre 180 Ks., félévre 90 Ks., negyedévre 50 Ks. Romániában: egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre 40 pengő, félévre 20 pengő. Egyes szám ára 80 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42

PAPP JENŐ

A NŐ SZÍVE

Mint mindig: most is a jó szívre gondolok. Az érzékenyre, a hálás és meleg női szívre. Nem a ragadozó, a szabados és fékezhetetlen szívű teremtésekre, hanem a szeretetre szomjazókra, a háziasokra és azokra, akik igénytelenségükben és szerénységükben is sugárzóan szépek. Sok ilyen ragyogó szív jött haza a Felvidékkal, a Kárpátaljával s legutóbb még több Erdéllyel is. Lelkesedésük borította virágba napjainkat s ha sirtak: szivárvány ívelt fel az égbe, könnyeiken keresztül. A főváros hölgyei szívdobogva üdvözölték őket és boldogan ölelték át e tisztalelkű rajongókat. Kimondhatatlanul nagy szükségünk van romlatlan női szívekre, akikben az önfeláldozás tüze ég, mert sorainkban alaposan pusztít a kiábrándultság, az önzés és a fásultság. Az a szellem hódít, amelyik a ruhát, ékszert, társasági életet s a szemfényvesztő külsőségeket tömjénezi. A nő kutyát sétáltat a Váci-utcában, autóról álmodik és udvarlókkal veszi körül magát. Szereti, ha a pénz könnyen jön és szórni lehet, ha egyszer a férfi megkereste. Kap kényelmet, gondtalanságot, jó módot és szórakozást, de ezen a csillogó lejtőn semmi sem elég, még több prém kell, még válogatottabb élvezetek, még zajosabb élet: és közben elűnik a színről s a férfi életéből az igazi nő. Csak a veszedelmesen szép báb marad meg belőle, akit nem az ura és a család érdekei és érzései dirigálnak, hanem a nagyvilág.

Az önérzetes férfiak tömegesen fordulnak el ezektől a csábító jelenségektől és minden szemérmes tiszteltükkel az okos, a józan és talpra-

esett gondolkozású nők felé közelednek. Messziről is azt szimatolják, hogy melyik lányból árad a belső derű illata. A fiatalember, aki már tapasztalt egyet és mászt s aki már megízlelte, hogy milyen kemény az élet: fel akar melegedni a forró női szív mellett. Táplálékot keres nélkülöző illúziói számára és támasztékot, hátteret és utánpótlást a mai szővevényes kenyérharcban. Vegyék megnyugtatóan tudomásul tiszta leányaink és hősiesszonyaink, hogy a férfi mércéje semmit sem változott, a férfi ma hevesebben vágyódik a természetes női kiegészítésre, mint bármikor s ez alól csak a durva férfiak kivételek, a faragatlan lelkek s azok, akik valaminő alantas szenvedély rabjai.

Ezeket a szerencsétleneket is meg kell gyógyítani. S a nehéz feladat elöl egyetlenegy nőnek sem szabad kitérnie.

Csak az a keserves a mi nőink mai életében, hogy rengeteg a vak férfi, aki nem látja, hogy a megpróbáltatásokkal túlterheli a nő puha szívét. A napi munka mellett a nőnek meg kell tudni küzdenie — szerintük — a reá szakadó magányról, az egyedüllétben gombamódra születő sok vággyal. Ahány kivilágított mozi hirdeti az olcsó üdülést, ahány terített asztal, csinosabb bunda és vonzó jólét zaklatja fel a szegény nő szívét: az mind lemondással kell, hogy végződjék?...

Ezt az igazságtalanságot nem vallhatja komolyan egyetlen korrekt férfi se. Hova jutunk az együttélésben, ha a nőt kizárjuk a legelemből örökökből? Ha megfosztjuk azoktól a kisegítő és kedves gyönyörűségektől,

amelyek ártatlanok, nem is költésesek és amelyekhez a nőnek éppen olyan joga van, mint a férfinak. Nem lehet a nőt a speizba internálni és örökre arra ítélni, hogy a konyha angyala legyen. Tanulhat tőlük a férfitársadalom belterjes gazdálkodást, amikor fillérekből főznek s bátran megemelheti előttük nemcsak a kalapját, hanem a sorompókat is, mert hetekre be vannak zárva a négy fal közé, a gyerekgondok, a háztartás és házimunka taposómalmába. Ajánlják fel karjukat ennek a derék munkatársnak és vigyék el szórakozni. Ha zörög a zsebükben egy kis pénzmag, ne szaladjanak vele a férfikompaniába, ne dobálják el kártyán s ne eresszék le a torkukon, hanem hallgassanak tisztességes lelkiismeretükre és örvendeztessék meg az asszonyt azzal, amire ez a hűség lélek vágyik.

A nő szíve sokat elbírt. Sok könnyet elnyel és sok megértést tanusít. A legtöbb esetben, ha tüzetesebben megvizsgáljuk, kiderülne, hogy a nő szíve erősebb és teherbíróbb, mint a férfié. No, de ezzel visszaélni és a nőt a lenyelt könnyekbe fullasztani: ez se nem férfias, se nem emberséges cselekedet. Az ilyen magatartás méltó a műveletlen és bárdolatlan figurákhoz. A feledékeny férfiakat időnként nem árt figyelmeztetni erre és arra, a közömbösöket és erőszakos jellemeket pedig kitartó helyreigazítással kényszeríteni lehet és kell is arra, hogy ráeszméljenek részben kötelezettségükre, részben arra a gazdagságra, amely mellettük él, értük él, értük van és ami semmi más, mint a nő jó szíve.

Ezzel az észszerű megneveléssel még mindig a férfiak járnak jobban. S végre a nő is részesedik valamiben, amiért százzszor hálával és mosollyal fizet vissza.

Emlékeim Ady Endréről

CSALÁDFA

Apám családja mongol puszták Szabad törzsből származott. Kemény magyar volt valamennyi, én is kemény, makacs vagyok. Anyám ábrándos germán Gretchen, Romantikus Ohnet-regény, Erzelgős volt és felelőtlen, Szívére hallgatott szegény. Ki bölcsőjét ringatta egykor, Karesú, tüzes alasz leány, Forróvérű, hirtellemnérgű, Mozzékony fürtje nagyanyám. A Pó mellől esőpönt ily messze, Tüszkét, szülőkét elhagytam, Olasz nyarak emlékét hozta S én is imádom a napot. Apai ágon — így mesélik — Dímötör Judit az ösanám, Poéta volt. Szavak zenéjét S e lázas szomjait hagyta rám. Sejték titka. Századok terhét, Jellemét, sorsát cípelem, Elhalt elődök öröksége, Egy-egy csepp vér itt van bennem. Homonna másé. Ósi bírtok, Erdő, szántó dobra került. De szellemük parányi árnya Rejtélyes áton bennem végült. Utód vagyok a hosszú sorban S mint egybekapcsolt lánczemek: Összefüggnek stíphetetlen Az egymást váltó életek.

z. Csukás Irén

Ady nem költőnek indult. Eszeágában sem volt, hogy ezt a foglalkozást pályának tekintse. Őt úgy bocsátották el hazáról, mint tehetséges embert, hogy Nagyváradon a Jogakadémia folytassa tanulmányait. Jelenkezett is a Jogakadémia igazgatójánál. De a beiratáshoz pénz kellett. Ady pedig — mint tudjuk — tömött iszákban minden hozott Váradra, csak éppen pénzt nem. Hogy mégis beiratkozhatott, az annak tulajdonítható, hogy Ady már akkor jól ismerte a szíveségi váltókat. Ezeket a többnyire nem nagyszegű (100 korona) váltókat rendszerint id. Hlatky Endre ügyvéd írta alá, mint kezes és ő is fizette ki. A kezes és Ady is végkép megfélekedtek rólok. Hlatky Endre azért nyújtott neki segítséget, mert látta, hogy Ady kivételes tehetség. Igaza is volt, Ady valóban kivételes tehetség volt, de még se lett belőle jogász. A poéta születik. Ha jogász maradt volna, most egy nyugalmazott bihari főszozlgabiróval több lenne a világban, de kevesebb egy világhírű költővel. Így került be Ady a „Szabadság“ szerkesztőségébe. Riporteri működése nagyon rossz volt. Nem szerette a szerkesztőséget. Riportjait a kávéházak füstös oduiban írta. Szívesebben csatangolt a városban, ott, ahol emberekkel nem kellett találkoznia. Szerette a magányt. Különös iróniája a sorsnak, hogy Ady, akit minden kis emberi rezdülés megmozgatott, nagyváradi élményeinek költeményeiben nem igen van nyoma.

Voltak-e Ady-nak Nagyváradon szerelmei? Nagyon kevés. Én csak egyről tudok. Egy falusi kis leányról, aki az akkori Kőfaragó-utca, most Lukács György-utca sarkán egy kis kocsmában volt alkalmazásban s akit Ady azért is szeretett, mert — mint nekem mondta — „olyan furcsa földszaya volt“. De erről a szerelméről nem tesz említést sem lírájában, sem prózájában. Annál többet beszélt Lédáról, aki nem tartozott a földszaguak közé. Melyik volt az igazi szerelme? Léda-e, vagy a bokorugró falusi kis leány? Ki tudná ezt megmondani? Ady lelki féltékenysége szinte megdöbbentett. Nevetni nem láttam soha. Az italt szerette, de csak meghitt baráti körben. Engem különösképpen szeretett, mert bizalmasan kezeltem anyagi ügyeit. Nemcsak tanulmányait hanyagolta el, hanem szerkesztőségi dolgait is. Ezért-kérdőre is vontam többször:

— Mi lesz, Ady úr, magát el fogják csapni, mint hasznavehetlent — jórmedtem rá. Legyintelt a kezével s a megbiztos ember határozottságával így szólt:

— Minek, pajtás! Elvégződnek a dolgok nélkülüm is, aztán meg tudod, ha rosszat írunk — mert hiszen jót mindig nem írhatunk — megjárhatjuk. Itt arra az esetre célzott, mikor egy Kálmán József nevű nagyváradi ügyvédet, azért, mert lapjában egy ottani színésznőről kellemetlen dolgokat írt, nyílt utcán megkorbácsoltak. Ady írtózt a kellemetlen dolgoktól.

Ady Endre gentleman volt a szó legkömolyabb értelmében. A tollnak nemcsak ura, de királya is volt. Szeretett volna behatolni a lelkébe; tisztába jönni az érzéseivel, vágyaival, gondolatvilágával. De nem nyíltott ki a lelke, soha, senki előtt. Beszédjukurásága kőzismert volt. Ady írtózt a nyilvánosságtól? Abban az időben nagy élet folyt az úgynevezett

Bazár-kertben. Itt ütötte fel sátrát a híres nótaköltő, Dankó Pista is. Szegedi cigányok és szegedi szép lányok énekeltek a legújabb Dankó és Gárdonyi nótákat. Egy ilyen este magammal vittem Adyt a Bazár-kertbe. Kijelentette, hogy ő csak külön asztal mellett hallgatja a műsort. De sem a műsor, sem a lányok nem hatották meg. Közben az asztalhoz telepedtek mások is. De ezt már Ady nem bírta; bácsú nélkül elmenekült. Reggel találtam rá a „Kis Pipá“-ban. Megható volt, amint ott ilt könyökére hajtott fejfel s bámult maga elé, mintha valami nagy szomorúság érte volna. A malacbanda — Ady-nak ez a kedves cigány rajkóbandája — félkörben állt az asztala mellett és házta a „nagyszegű Ady szerkesztő úr“ nótáját. Úgy hatott Ady ebben a félhomályban a reggeli dörbületben, mint Luca della Robbia szomb-műve a firenzei múzeumban.

Léda Párisból hazatérve Nagyváradra, figyelmessé lett a szomorú arcú jütra, akinek első verséből sugárzott a messiási sors és a gyermekcipőben tipegő megnyilatkozások a nemzet jüfélébe harsogták a kikerülhetetlen jövendőt. Ady nem bírta soká a kisvárosi életet. Csakhamar Párisban kötött ki. Megismerkedett Páriszal, irodalmával, művészetével, a sajtóval. Új világ tárult ki Ady előtt. Léda asszony francia klasszikusokat fordított neki; s örült, ha a töprengő Adyt

Zsinóros kosztüm és ünnepi magyar ruha

a magyarság megoldhatatlan kérdéseitől másfelé terelhetette. Léda a Párisban magabizsvott kultúráit átadta Ady-nak. Ady műveltebb lett, de még elkeseredettebb magyar. Ady-nak magával a hazájával volt elintézetlen ügye s ez a harc Ady haláláig tartott. Mindene a magyarság volt s hazája. Egyszer fel akarta adni a küzdelmet; revolvert vett, hogy megölje magát, de Léda észrevette s évekig őrizte, hogy kárt ne tegyen magában.

Az Olimpos ebben az időben még messze volt s Ady Pegázusa — mint a Toldy Miklós lova — kidülőfélben volt. Pedig a Pegázust csak még ezután nyergelte meg Ady. 1918-ban meglátogatott István-úti lakásomon. Már akkor betegnek látszott. Említette, hogy lemege Csucsára, a család tusculánumba. Onnan írt nekem szeptemberben, hogy nem jól érzi magát:

— „Gyötör a láz állandóan — írja leveleiben Ady — de hiszem, hogy rövidesen talpra állok és enyhébb éghajlat után nézek, itt nem bírom a levegőt, fojtogat s ha felmegyek, kedves Gyözö, meglátogatlak benneteket.“ Októberben feljött Pestre, meglátogatott és megkért, adjam kölcsön a Ferenc József-kabátomat. Ezt magára is vette s a sajtóját nálam hagyta. Többé nem jelentkezett. A lüz azonban tovább dolgozott s Ady megvisezt szervezete csakhamar felmondta a szolgálatot. Pesten halt meg egy szanatóriumban. Hozzám intézett leveleit, körülbelül 25-öt, elkérte 1919-ben Kunfi Zsigmond, akkori közköztudásügyi népbiztos, azzal az ígérettel, hogy azokat, a felállítandó Vörösmarty Múzeumban helyezi el. Átadtam neki ezeket az ereklyéket. Mint tudjuk, a proletárdiktatúra bukása után ellünt Kunfi is és vele együtt a 25 Ady-levél is.

Kedves Bandi! Magam is 73 éves vagyok s közel ahhoz, amivel az emberek általában az emberi kor végső határát szokták megjelölni, megkérlek; megengedd-e, hogy a nálam felejtett kabátot, amelyen a „Három holló“ illata, Léda parfümjé érzik s rajta van a kezdő Kosztolányi ujnyoma is: hogy ezt a kabátot elvigyem utánad, ha én is állépek a Styx folyón? Szücs Gyözö

MÁRAI SÁNDOR

AFRIKA KÜSZÖBÉN

Az író világcsvartagása: kétszeres értékű és jelentőségű. Többet és mást lát, mint a „csak” utazó. Életerős emberek belső betegségeit, cifra paloták düledező alapjait: a lényegét látja meg, mert a lélek szemével néz és figyel. Márai Sándor így utazta be Afrikát és amit onnan magával hozott, mint megfigyelést és élményt: ma is igaz. Történelmi változásokon túl és azok ellenére is igaz. Ezért ismertetjük meg olvasóinkat azzal az Alexandriával, amelyet földrajzi leírásokból nem ismerhetnek meg, amit csak az író lát, csak az ő érzékeny idegrendszere fog fel, de ami éppen ezért százszor igazabb és valószínűsőbb, mint a másik: a „csak” földrajzi. A szerk.

A Cap Polonio hajó reggel hat felé csöndesebb lesz, — ötnapi szakadatlan munka után, mintha elfáradt volna a hajó szíve — s ez a nagy csöndesség, az elállított motor, mindenkit felébreszt; néhány perc múlva elmászkunk a kabinokból, fel a lépcsőn, az étterem ajtajánál meg kell dörszólni a szemem: fehér leplekben, vörös tarbusban, feketén áll Aladin Afrika küszöbén és óriási lámpát tart kezében, azt a bizonyos lámpát, mely megvilágítja az Ezeregyéjszaka csodáit. Olvan természetes mozdulattal tartja a lámpát itt a hajón, az alexandriai kikötőben, reggel hatkor, hogy se kételkedni, se meglepődni nincs időm; ásitok, az ablakon át látom a minaretteket, a khedive nyári palotáját és a háremet, látom a sírályokat a tenger fölött, kik Marseille óta hűségese kisérték, s most az intendáns kajütje előtt vijjognak, afrikai sírályok, a bak-sísért; s látom Aladint, aki félreérthetetlen mozdulattal tartja előm a lámpát, aztán őt újít, melyekkel hatszor int a levegőbe s félreértések elkerülése végett franciául is megemlíti: trente piastres!...

Néhány pillanat és az álom eloszlik: kiderül, hogy Aladin felsettenkedett a többi Aladinnal a hajóra s a lámpát, amely közönséges villanyos éjjeliszekrény-lámpa, lópta valamelyik szállodában s helyes üzleti érdekekkel most vétrele kinálja a hajón a nemes idegeneknek. A steward észrevétlenül megjelenik és kirúgja Aladint, aki sértődés nélkül inál felé a hajólépcsőn; de a következő pillanatban új és újabb arabok jelentkeznek Kelet bazárjainak összes árúval: ámbraalincokat, Andaluzia és Levante illatszereit, perszországvetget és damaszkszi cukortartót, cigarettát és csibukat kínálnak harsány kereskedelmi szellemmel és folyékony beszédképességgel, persze arabul; öt perce érkeztem meg Afrikába, de nagyjából már most megvárosíthatnám mindazt a fölöslegességet és izléstelenséget, amit aztán később fardáságosan kell össze-szednem Konstantinápoly, Szmirna és Kairó bazárjaiban: török kávémasinát, beyrouihí selyemkendőt és levantei rúzsaloait; egyébként mind szofid áru, mint a védjegy is bizonyítja: «Made in Germany».

Éktelen üvöltés harsan föl a társalgó ablaka előtt s a hajó kapujában, a lépcsőn vad és félméztelen horda bukkan föl, kék, vörös és sárga rongyokban, fogcsattogató turbános arabok, élükön

a vezérrel, egy vésztijszólan komor egyiptomi úrral; megmagyarázták, hogy ezek a hordárok, akik megrohanják az utasokat és mindent ellopnak, ezért gyorsan le kell zárni a kabinajtókat, majd az American Express elszállít mindenki; de hiába magyaráznak, tudom, kik ezek a fogcsattogató arabok s ki az élükön ez a komor úr: — Ali Baba és a negyven rabló.

*

Az idő meleg és az ég borús; a város tele van virággal, színes, szagos, különös afrikai virágokkal, mindenki virágot visz káriján, de aztán kiderül, hogy e nemes növényeket mindenki szeretné eladni. Előkelő kocsisok kínálják fogataikat, de nincs most kedvem a kényelemhez: beugrom egy autobuszba (Afrikában először és utoljára), s boldogan tűröm, hogy vigyen a városra keresztül. Megérkezünk, vitatkozva, én a társas-kocsiban, s az ordító ellenőr a sárhányón, Alexandria főterén, a tőzsde elé. Itt már Afrika szívében voltam és leszálltam.

Afrika szívében ezt láttam: először az angol kaszárnyát, szép vásárnapiásra kisubickolva, a bejárat előtt gúllákba rakott ágyúgolyókkal és két khakiruhás Bobbyval, akik szökén és vállukra rakott szuronyos fegyverrel jártak a kapu előtt fel és alá. Aztán egy angol klub tornácát; a kaszárnya tisztjei egykedvűen ültek az asztalok körül, pipával szájukban és Daily Mail-lel kezükben s minden asztalon egy üveg whisky-vel. Aztán az angol templomot, s a templom előtt vásárnapias ladyket, hófehéren és illatosan; aztán Fordnak egy óriási üzletét; aztán egy újságos kirakatot, tele a legfrissebb angol és amerikai napilapokkal; aztán egy borbélyüzletet, a bejárat fölött csillagos amerikai rúddal s a kirakatban a velszi herceg, Mary Pickford és Pirandello egy-egy jólsikerült fényképével; aztán, végre, a tőzsdét, az óriási épületet, a gyapotpiac egyik legfontosabb tőzsdéjét, — s csak itt kezdtem magamhoz térni és sejtteni, hogy mégis Afrikában vagyok, mert a tőzsde-talag tarbussal fejükön hallgatagon és illedelmesen ültek a följárat lépcsőin, egy-egy borostyánolvasót tartottak a kezükben s szólanul cigarettáztak.

S mindezt fedezte a két Bobby; a kápet, a ladyket, a kaszárnyát, a templomot és a tőzsdét, szuronyval a vállukon és brit hűséggel szívükben. Ezek a Bobbyk állanak őrt Afrika kapujától végig az egész közeli Keleten, Ázsia kapujáig, Kantaráig, a Szezei-kandálisig; azontúl már nem is kettesével látni őket, hanem századokban, végig egész Palesztinán és még az Isten tudja hol, ahol pamut terem. A bajonettes angol katona az első és az utolsó ember, akitől az utas Afrikában találkozik. Ami közben van, az a Kelet: fekete és színes embermilliók, cifra, félvad és félmodern városok és nyomorúságos vályogfalvak, féktelen gazdagság és elképzelhetetlen nyomor, vallások és tébolyok, kegyetlenség és fanatizmus, 65% trachoma, a maradék vérbeai és pestis, szultánok és rábszolgálták, Ford-autók és a villamosmegállónál Mekka felé fordult arccal térdelve imádkozó emberek, hárem és whisky, félpiaszteres napszámberék és

öt effendi, akiknek kezén van egész Egyiptom földbirtoka, torzan vígyorgó, hideg, halott bálványok és angol mérnökök, akik megépítik a Nilus-gátakat, villanyt vezetnek a fáraók sírjába és vasútát építenek a sivatagon keresztül, ahol valamikor a zsidók vándoroltak Egyiptom hűsösfazekait elhagyva, az ígérlet földjének inségei felé, — már semmi nem egészen érintetlen s az egész mégis évezredek óta változatlan, mintha az élő dolgok végső arcát ma sem formálná itt más, mint a két erő, amely évezredek óta megszabja mindennek, ami itt él, formáját és végső jellegét: a nap, ez a kegyetlen és örök nap, s a víz, ez a titokzatos és hatalmas Isten, a Nilus. Minden megváltozott és semmi nem változik itt; Anglia leküldte szuronyait, szurumait és mérnökeit s cserébe elviszi a gyapotot, Moszkva leküldte ügynökeit és új Isteneket ajánl a régiek helyébe, — Afrika tűri mindezt, mint egy tunya állat, amely bágyadt és fáradt ahhoz, hogy lerázza testéről az idegen élősdiéket, s álmodik a víz mellett és a nap alatt tovább.

*

Alexandria nem «érdekes város», a nyugati vándor innen az első Thaisstal többszörökik: a város, ahol Jonathalt és Paphnucius szenvedett, ma csakugyan olyan, mint valamely európai metropolisnak keleti negyede, az építkezés rossz párizsi exportáció, — minden hamis és meghamisított, ami még tiszta Kelet, abba is belerágta magát egy lélektelen civilizáció, s ami európai, azt beszenyvezte a Kelet; a francia hatás ebben az egyiptomi városban erős még, de ez a hatás nem zavarja az angolokat, hogy kaszárnyát építsenek a város főterén. A város mintha gazdátlan lenne, a régi gazdák elköltöztek, az új még nem állított be hivatalosan; a két Bobby csak a rend kedvéért sétál itt szuronyosan, mert nincs más dolguk... Egy utcával odébb, az európai negyed mögött, minden színével, szagával, hangjával fölcsap, ordít, sistereg, kínál, fet-reng, álmodik, csibukozik a legtisztább Afrika: vályogházakban, nyitott ajtó mellett éli — minden részletében a legnagyobbosban — életét az arab család, az utcán úsmesterségeket folytatóknak évezredek kezdetleges eszközökkel a kézművesek, feketefátyolos asszonyok, kosárral fejükön, érkeznek a piacra, nagy katonakban kecskehús és hagyma súl, szomorú tevék hozzák kecsketömlőkben az ivóvizet, a bazárban lencsét, rúzsaloait, szőnyveket és a felnöttek játkészereit árulják izgatott árusok, senki nem dolgozik, mert kisütött a nap, mert Allah kegyelmes és mert már ettek egyszer reggel, mert szaporodnak, mint a házinyulak, s mert pusztulnak, mint a házinyulak, s mert minden végétlen és már nagyon régen így van s hiába Bobbyk, angol mérnökök, hittérítők, nagy külföldi hajók, hiába Zagul basa és hiába a francia hatás, — az alexandriai tőzsde mögött egy utcával, évezredek szennyben és nyugtalomban szenved és éli egykedvűen, titokzatosan tunya, vad és raffinált életét az erős és beteg, hatalmas és tehetetlen tömeg: Afrika.

A százéves bélyeg története

Nemrég ünnepelte századik születésnapját a levélbélyeg s bár ez a centennarium elsősorban a bélyeggyűjtöket igazgatta, nem mehetünk el mellette közönyösen mi sem. Csak el kell mélyedni történetébe, elálmódozni egy-egy bélyegalbum felett s furcsábbnál furcsább, jellegzetesebbnél jellegzetesebb anekdoták bontakoznak ki előttünk. Nem is lehet ez másként. Hisz a bélyeg miniatűr kézikönyve egy-egy nemzet történetének: megjelenik rajta minden, ami megörökítésre érdemes.

De néha — s ez adja anekdotáinak érdekességét — titkos indulatok nyoma marad rajta, ősrégi haragoké. Vagy ott van a nyomor, a huszadik század sok ifjú népének keresztanyja.

Egy ország születése. Ilyen szegénységben született például Litvánia, a kicsiny északi államok egyike. Ez azonban nem vette el kedvét attól, hogy bélyegeket nyomasson. Így tudatja a nagyvilággal, hogy Litvánia él, virul, s mindent megtesz, hogy megérdemlje helyét a nap alatt.

Még bélyeget is nyomat, noha nincs papírja. De vannak régi térképei... Elő hát a régi térképekkel! Litvánia: az ügyes újszülött erre nyomatta bélyegeit. Persze ragasztani csak ennyvel lehetett őket. De se baj! Fő, hogy e névjegyek útján bemutatkozhatott a nagy államoknak.

Mire a társadalom befogadta, a szorgos kis Litvánia már költethetett papírra. Ragasztható, szép bélyegeket nyomathatott. Alig nesztelték meg ezt a gyűjtők, összevásárolták minden létező térképes bélyeget.

Bölcsen!... Néhány esztendő múlva a drágakövek árával vetekedett a filatelisták világában a térképeshatú litván bélyeg, a szorgos kis ország szegényes gyermekkorának megható tanujale.

A végzetes elefánt. VII. Edward angol királyt, a „legvidámabb fejedelmet”, nagy pompával helyezték örök nyugalomra s utána fia, V. György került a trónra. Senki se sejtette, hogy Edwarddal egyidőben a világtörténelem legboldogabb emberöltője szállt sírba. Csak a legsötétebb pesszimisták tekintették rossz jelnek azt a kis epizódot, az elefántos bélyeg epizódját, amely zendülést okozott India keleti vidékén.

— György király uralma alatt vér fog folyni — mondták e pesszimisták sötéten s a világháború beváltotta, amit az elefántos bélyeg okozta kellemetlenségéből vélték kiolvasni sokan.

Ez a bélyeg csak egy évig volt forgalomban. V. György koronázásakor adták ki Indiában s egy év múlva visszavonták. Miért?... Hisz, ha — a gyűjtők albumában — megnézzük, a világon semmi olyat nem látunk rajta, ami a mohamedán hinduk féktelen dühét felkeltette!... De vegyük csak elő a gyűjtőlevelet. Vizsgáljuk meg a bélyegen V. György király alakját, kezében a jogart, fején a koronát, vállán a koronázási palástot s mellén a kitüntetések sorát... Nézzük meg... s álljunk meg e kitüntetéseknel, mert közöttük található a baj csirája. Az angol király csodás briliánsokkal kirakott indiai nagyrendje elefántot ábrázol. Ez az elefánt egy kicsiny bélyegen mikroszkópiusan apró. Nem csoda hát, hogy a hinduk sertesnek nézték. A sertes azonban a mohamedán vallás szerint tisztátalan állat. A fanatikus mohamedán hinduk nemcsak kerülik, hanem gyűlölik is. S ezt az állatot, a gyűlöletet e tárgyat viselte az indiai bélyegen az új

uralkodó!... Nem lehet ez más, mint kihívás?! — mondták a hinduk s e kihívás híre futótűzként terjedt el. A hinduk igaztolt gyűléseket tartottak s nyílt lázadásra került volna a sor, ha a böles indiai alkirály haza nem sűröngyöz, hogy vonják vissza azonnal az elefántos bélyeget. A hinduknak megmagyarázták, hogy távol áll az új uralkodótól minden kihívás, az állat, mely a képen szerepel, az indiai érdemrend elefántja. Ki is állították mását minden nagyvárosban. Megnézhette, aki akarta s így nagynehezen helyreállt a rend.

De akik V. György uralkodását — e kis incidensből — sötétebbnek jövendölték, azoknak igazat adott a történelem.

Négy század tévedése egy bélyegen. A világ egyik legizgatottabb értelmű bélyegét az amerikai Egyesült Államok hozták forgalomba hat évvel ezelőtt, Wisconsin-állam háromszázadik évfordulójának ünnepén.

Ezen a bélyegen egy fiatal katona száll ki egy karavellából, melynek árbocai dagadnak a szélben. A partról félmeztelen indiánok sietnek felé, de — s itt bámúl el az éber figyelő — az európai arcvonású katonára kínai öltözetet visel.

— Hogy lehet ez? — kérdezzük csodálkozva. — Hogy lehet, hogy Wisconsin-állam meghódításánál egy mandarin működött közre?... Vagy egy mandarin ruhába öltözött európai?

Íme a történet, melynek alapja az emberiség legrégebb tévhitének egyike. Majdnem olyan régi, mint Kolumbusz Kristófé, aki nyugat felé indult el, hogy Indiába és Kínába jusson. Nem számolt azzal, hogy útközben egy ismeretlen földrészre fog bukanni. E földrész félelmetes kiterjedéséről évszázadokig senkinek se volt sejtelme. Legkevésbé annak a francia felfedezőnek, Champlainnek, aki Kanadát 1603-ban Új-Franciaország néven gyarmatosította.

Champlain csak azt látta, hogy azon a területen, melyet Wisconsinnak nevezett el, végeláthatatlan tavak csillognak. E tavak folytatásai — okoskodott — bizonyára folyók s ha az ember a folyókon folytatja útját, elér ahhoz az északnyugati vízi átjáróhoz, mely egyenesen Kínába vezet s melyről az emberek már jóval Kolumbusz előtt álmodoztak.

Hogy az egyesek átjáró az északi Jeges-tenger ezernyi szigetének labirintja közt van, nem hitte volna a XVII. század, melynek kedvenc délibábja az északnyugati átjáró volt. Vízi út, melyen csak néhány napig kell evezni s — hipp-hopp! — Kínában terem az utas.

Ki hitte volna, hogy a nagy tavak határán túl kezdődik csak igazán Amerika? Champlain derék kapitánya, a fiatal Nicolet nem hitte. Boldog volt, amikor a kapitány őt bízta meg azzal, hogy kutassa fel a nagy tavak környékét s vissza ne térjen, míg nem látta, mi van e csillogó vizek partjain túl.

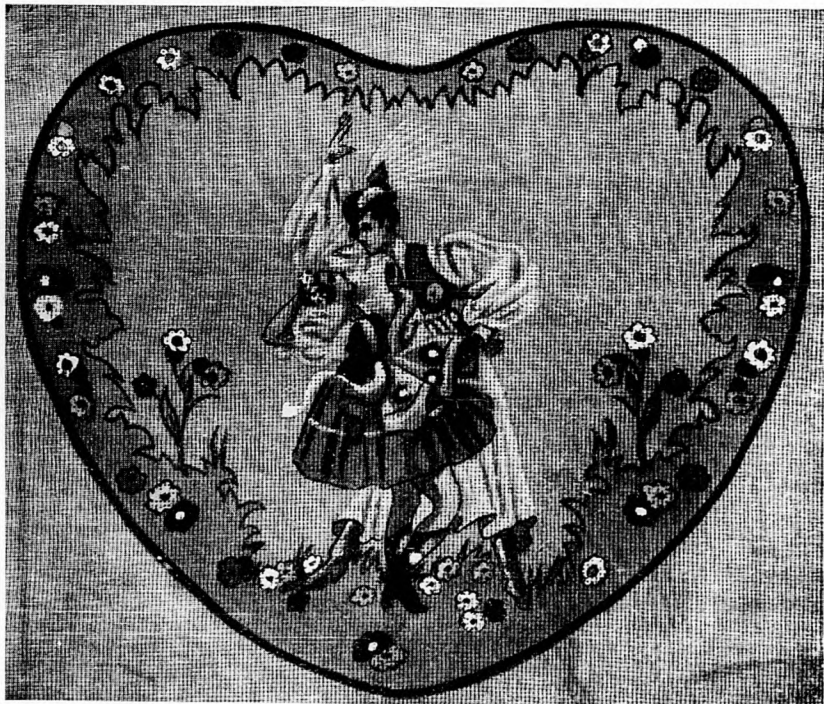
Így szólt a parancs. Nicolet azonban más babérokra vágott.

— Nem térünk vissza, fiúk, míg meg nem jártuk Kínát — mondta legénységének s mikor a Superior-tó keleti csücskéhez közeledve, partot látott, lesietett kabinjába s felöltötte a kínai mandarinok öltözetét, melyet nagybölcsen magával hozott. Hadd lássák a sárgák, hogy Champlain kapitánya tudja, milyen ruhában illik náluk megjeleneni.

Mekkorát csodálkozott szegény II. Kolumbusz, mikor a parti bokrokból nem kínaiak, hanem indiánok szaladtak felé.

— Sehol sincs vége ennek az ördögös új világrésznek? — kiáltotta bosszúsán... s a csalódás e keserű pillanatot örökíti meg az 1934-ben kiadott wisconsinállambeli bélyeg.

Bácskai Magda

Magyaros szivalakú párna. Penelopa előfestve, 40×48 cm méretben P 1.80. Kidolgozásához berliner fonalat használunk. A külső részéhez szép piros színt használunk. A virágok fehér, piros és kék árnyalatban készülnek. A leány ruhája piros, ingváll sárgás, a csizma piros. A fiú ruhája fehér és szürke, pruszlik kék, csizma barna, kalap fekete. A párna alapja világos drapp. Kidolgozásához szükséges fonál 4.20 P. A párna montírozása szív alakban készül, piros bársonnyal húzott fazonban.

ZILAHY LAJOS

VADGALAMB

A Csengőd-utcában laktunk Szalontán 1124-ik házszám alatt. Jobbfelel Balog János nemzeti úr lakott, akinek tisztára sepert szép udvara és az udvarán bólogató eperfái voltak s az udvarról mindig édes tejjalt és a lóistállók meleg ammóniakja áradt. Balfelől az orvos lakott, a fehérszakállú Balogh Elek, akinek az udvara viszont jodoformszagú volt. Jobbról is Balog, balról is Balog, — ha valaki nem tudná: Szalontán minden második ember Balog. Szemben velünk zöld zsalugáteres roskadt úri házban öreg Balogh László lakott. Nyolcvanésven vén magyar, aki zrinyiben járt, oldalán görbe fekete kardot viselt és koponyája olyan tar és olyan sárga volt, mint a telihold az orosi pusztá felett. Koponyáját csak akkor mutatta meg a világnak, mikor belépett a református nagytemplomba, levette fejéről a rókamálás süveget és felcsérlette fekete selyem ott-honni siphájával. A tar fejet őrizni kellett a fehérfalú templom hűvösségétől.

Az utca sarkán köházi Balog Ferenc lakott, akinek először volt köből épült háza Szalontán. Lejjebb G. Balog Imre lakott, görösös Balog; nem tudom, miért hívták görösösnek. En most egy vadgalambról akarok írni, egy vadgalambról, amely most is az életem felett repked, de ahogy eszembe jut a mult, eszembe jut a régi Szalonta, anyi minden tolsakiz az emlékeztembe, hogy elkalandozik a pennám. Öreg emberek főlemelik a karjukat: édes fiam, én is jussak eszedbe.

Az udvarunk olyan volt, mint az erdőalja, ahol mindenféle fa összegyülekezik. Prunusz, galagonya, versenyűrű, juhar, ákác, aranyeső, vadgesztenye, kőkény, mogoró, bodza, vadkörte, amelyek tavaszi virágnyláskor meleg színekbe és édes és fanyar nehez illatokba borították a kertet. A nagy elvadult udvar fáira téli zuzmára idején szarkák, szürkemellényű kálvinista varjak, ideges harkályok, pepitászárnyú mátyások, a fák hegyéről letekintgető karvalyak, kekefajú mozdulatlan baglyok, kecskerágók és más ismeretlen galambnagyságú madarak érkeztek látogatába, és én megfizetett paritvával és megfizetett szívvel, az igazalomtól félig nyitott szájjal és kerekre meredt szemekkel állottam a zuzmáros fák alatt a hangtalan puha hóban. Az ólomgolyó hosszú füttyel szállt el a fehér galylyak között, néha mellen koppantotta a pulykanagyságú komoly baglyokat. Azok ilyenkor felszemmel lenéztek rám, mintha azt kérdezték volna tőlem: mit akarsz te tőkmag? Megemelték nesztelen szárnyukat és puhan elrepültek.

Nyolcéves koromban már gyötrelmes vágyat éreztem a messzi ismeretlen erdő madarai iránt, amelyek a havas fák tetején megmutatták néha titokzatos színű tolsakukat.

Nemsokára finom kis puskát kaptam az apámtól és azon a tavaszon már igazi töltényekkel felszerelve csatlógtam a hártárban. A töltények olyan vastagok voltak, mint a ceruza és a fegyver akkorát szólt,

mint mikor a lénia lapjával az asztralra csapnak. De fegyver volt, igazi fegyver, apró, fényes kis sörétek jártak benne, amelyek sötétpiros véret vették a verebeknek.

Szalonta mellett, a Kajla-kocsmán túl terül el a Nádas-ér. Már nincs benne nád, csak zöldszakállú vad zombék és a zombékek között tisztavízű apró esőtavak. A hajdan betyárokat rejegető erdő maradvékáiból és a kövér búzatarlókról ide jártak szomjukat oltani és kék begyüket megfürdetni a vadgalambok.

Nyolcas és tízes csapatokban jöttek sebes szárnyakkal, úgy ereszkedtek a földre, mintha leszállottak volna, a következő pillanatban már megint tovább lebbentek, végre egyenkint lehallatták magukat egy kis csendes tó partjára és mozdulatlan fejjel sokáig figyeltek. Sötétkék nyakuk úgy csillogott a napsugárban, mint az ametiszt. Szervenélyes vadgalambvadász lett belőlem. Már kora hajnalban a Nádas-ér szél- és harmatillatú zombékjai között hasaltam, csak a déli harangszó vetett haza és délután újra ott voltam, ott állottam a zengő szélben és reszkető szívvel vártam a vadgalambokat. Mindig pontosan megjötték, fejem felett szállódtak magasban, de egyszer sem tudtam megközeleíteni őket. Soha nem tudtam rájuk emelni a fegyveremet.

Közben tizenöt éves lettem. Minden szabad órámat a Nádas-ér térdigérő hűvös füvében hasaltam át. Már komoly vadász voltam, multamban már véres derekú nyulak és fájdalomlan lehúnyt szemű foglyok heverték. Csak vadgalambot nem tudtam ejteni.

Egyszer az apám elvitt kórvadászatra. A kukoricatábla szélén állottunk, egy cseh nevű gazdatiszt volt velünk (talán Mareknek hívták), vártuk, míg felállanak a hajtók és ekkor magasan a jegenyefák fölött, mintha ismeretlen vágy húzta volna, sebes iramodással egy magányos vadgalamb szállott. Az öreg Marek kedvtelésből, unalomból főlemelte könnyű lankaszerét, a lövés eldőrent és a vadgalamb lehullott a magasból. Virtuslövés volt.

Odarohantam. Szétfeszített szárnyakkal hevert a földön a vadgalamb, mint mikor az ember két könyökére támaszkodva akar felállni. Fejét előre csüngette és félig nyitott csőre között egy véres búzaszemet tartott. Főlemeltem — az álombeli, üldözött madarat végre megtapinthatam. Szárnya olyan hűvös és kék volt, mint a tavaszi alkonyat.

Kezembe vettem és nézegettem. Öt éven át minden vágyammal és izgalmmal hajszoltam egy ilyen madarat, még csak megközeleíteni sem tudtam, — ez az öreg gazdatiszt unalomból főlemelte a fegyverét és az elérhetetlen madár leesett a levegőből. Ettől kezdve még szenvedélyesebben vettem magamat a vadgalambok után. Göd-rőt ástam magamnak a Nádas-ér illatos homokjában, csak a kalapom hegye lát-

szolt ki, fegyverem csövét kinyújtottam és vártam a vadgalambokat a tó partján.

De nem jöttek. Nem jöttek újra hónapokig. Nem jöttek két évig. Már vérezte a szívemet ez a vágy, már belémkarmolt a dac és a keserűség, úgy fájtak nekem a vadgalambok, mint szerelmem reménytelenségei és célok elérhetetlen végtelen messzeségei. Alkonyat felé kerültem mindig haza a Nádas-érből, amelynek már minden görgönyét és fűszálát ismertem.

Egyszer, egy nyári délelőtt, ahogy ott feküdtem a gödörben, leszállott elimbém a tó partján egy magányos vadgalamb. Egyideig szétfigyelt, nem vett észre, azután a.v.a., hogy nincs veszedelem, hegyesen sétálni kezdett. Minden lépésnél előreugrott a feje, mintha a lábát és fejét láthatatlan drót kötötte volna össze. Közbe turbékolts és a hangja olyan volt, mintha valahol messze apró tündéri gondokát hangoltak volna.

A szívem vadul dobogni kezdett és az ujjaim remegve illesztettem a ravaszra. A lövés elcsattant és a galamb szétnyitott szárnyaival verdesni kezdte a földet. A lövés talált! Odarohantam, de a sebezett galamb végső erőfeszítéssel felvergődött a levegőbe. Véres, fájdalmas szárnya csatogva verte a levegőt és menekülni kezdett.

Ekkor vad hajsza kezdődött. Nem láttam, nem éreztem semmit, csak magam előtt a levegőben a vergődő madarat, melyet magamév akartam tenni. Felbotlottam az indaszárakban, arcomat és kezeimet megvertem, de újra talpraugrottam és tovább kergettem a vadgalambot. Így futottam nehezülő lábbal, kiszakadó tüdővel, sápadt arcomon és kezeimen a kicsordult vér szenvedő pirosságával.

Végtelen kukoricatarló felett vágattam keresztül. A galamb egyre tovább és tovább vonszolta magát a levegőben, végre fáradtan egy szénaboglya tetejére szállott. Az izgalom rángatta a kezemet, mikor újra megtöltöttem fegyveremet, — a lövést most akkorán hallottam, mintha ágyú hangja lett volna. A lövés hangját a közeli erdő felkapta és tompán felhajította a fellegekbe. A hang megrázta az égboltot.

A vadgalamb újra szárnyrakapott és tovább menekült. Most már a fegyveremet is eldobtam, levegőbe emelt karokkal futottam a galamb után. Arcom ideges rírástól vonaglott és a mellemből tompa sikoltások törtek elő.

Már késő alkonyat volt. Ismeretlen földken bukdácsoltam, ismeretlen falu tornya meredt előttem a távolban.

Nem bírtam tovább. Lerogytam a földre, arcomat a földre fektettem. Sokáig, nagyon sokáig csak a saját lihegésemet hallottam.

A vadgalamb elszállt. Eltűnt előttem a homályban.

Ennek már harminc esztendeje is elmúlt. Néha utazásközben, mikor kitekintek a vonatablakon, vadgalambot látok iramodni a szélben. Ilyenkor úgy érzem, hogy harminc esztendő óta semmi sem történt velem.

Akármerre visz a vonat, az élet, a sors, még mindig a régi vagyok. Még mindig ezt a madarat kergetem. (1916.)

Zörgő

VÁSZON és
KELENGYE

fogalom

DEÁK F.
UCCA 10.

MAGDA, A MODELL

IRTA PÉCZELY JÓZSEF

Lőrinc, a deresfejú festő ott állt az ablakban és süttette magát a nappal. Hirtelen kellemes zsbongást érzett a szíve tájékán. Eszébe ütődött a gyerek-kora. A kis falu apró háza, a sudár torony, harangok... akácfaikkal szegett utcák... szarkafészek. Elröppentek előtte a gondatlan napok, hancurozások, apró csínytevések, betvárságok... a suttókor... az első hosszú nadrág, sétatálcá, a jegyző kis lánya: Irénke. Azóta se látott olyan gyönyörű bakfist. Enni való volt. A szeme mindig nevetett... Mintha csak pár napja történt volna. Kinn jártak az erdőn... Gyöngyvirágot szedtek. Néha összeért a kezük. Nevettek. Az allé végén összesimultak. Mintha csak az egész mennybolt ereszkedett volna rájuk...

Behunyta a szemét s visszaálmódta magát a kis faluba.

Vasárnap... Az egész falu ott van a templomban... Irénke az első padban ül hófehér ruhában... Az orgona bűg... a kántor énekel... a pap imádkozik...

Hát nem jobb lett volna ott maradni? Huszontér esztendő... harminc... Eynyri tenger idő alatt nem adott neki az élet semmit. Csak rabolta. Elvette a fiatalóságát, az álmait, elgondolásait, szeméből a fényt, lelkéből a meleget, a munkakedvet. Talán ha visszamenne... Ha végigsétálna a Nagy-utcán s körülnézne a Templom-téren, ha azt a levegőt szívná... A tavasz most öltöziet a határt. A búza bokrosodik, az erdő zöldbe borul, a legkisebb fűszálban is az élet muzsikál...

Elhatározza, hogy szól Magdának, a modelljének s lerándulnak. Bérbe vesznek egy kis házat. Magda örülni fog a szabad életnek. Tapsol, nevet... Együtt járják majd a határt, mint régen Irénkével. Magda majdnem az, aki Irénke. Szeme, szája, nevetése. Csak akaratosabb. Hja, a mai lányok?!

János, a vandhátú uraság fiatal juhásza úgy találta, hogy az a nagy tótkalapú ember, aki egy idő óta tanyát ver napmint-nap a páskumon, csak piktör lehet. Bozontos haja, léniazott nadrágja annak főszi. Piktör. A sok festék, vászon, a porányi kis meszelők mind azt példázák. Piktör.

Jánost ugyan nem a piktör fogta meg, hanem az a harmatarcú, takaros fehér-cseléd, aki mindig ott ugrált körülötte, majd meg elbóklászott az erdőbe s ott hajukált egy-egy hitványka kis virág után... A piktör felesége volna? Annak kisdéje. Inkább a lánya. Ambár, ki tudja. A formái már mutatások. Úgy egy hete látta őket először s mindjárt rajta vezett a szeme a lányon s azóta, ha csak ki tudja módolni, mindig a közelében legeltet. Már az első nap közönlötte a lány. Hát az úgy is illik. Jövevényeké a fiszteletadás.

János jó szível fogadta az «aggy Is-tent». A kalapja karmáját is megbillentette. Aztán megeredt a szó közöttük. A lány a birkák után tudakozódott: hány darab? Van-e sok baj velük? Szelidek-e? Egyiket-másikat meg is símogatta.

A símogást János is vállalta volna. Hát kapott belőle. Magda a nagy vil-

logó szemeivel úgy végigselymezte, hogy azóta olyan, mint az Orbán-lalke. Azt se tudja, hányadán van. Csak só-hajtozik. De akkorákat, hogy egyiket-másikat a puli is megugatja. János eleinte bátoratlankodott. De hogy a lány kománzi kezdett vele, hát erőre kapott. Megkérdezte, hogy ki s mi? Akkor tudja meg, hogy Magdának hívják. Furcsa név. De azt is kitudta, hogy nem felesége a piktornak, nem is lánya, hanem modellje.

János megnyújtotta a nyakát:

— Modell?... Hát az micsoda?

— Rólam festi Lőrinc a képeket — magyarázta Magda. — Ülök előtte, állok, fekszem...

János azt mondta:

— Az könnyű mesterség.

Magában meg azt gondolta, hogy kár az ilyen formás lányért! Milyen takaros menyecske sikeredne belőle.

Később meg is mondta a lánynak. Magda nevetett.

— Ki venne el engem feleségül?

János mellén kifeszült az öltöke:

— Akár én is!

— Aztán miből élnénk?

— Miből?... Itt a sok jó birka! Utánuk a tej, túró, sajt. Nyáron az erdő főjér egy palotával. Télre van egy kis kalyibám... Úgy eltartanám én, hogy a király se különben!

A festő bosszankodott. Egyszer az erdőt találta üresnek, máskor a mezőt. A vonalak hol összefutottak előtte, hol meg szétszaladtak. Ennek Magda volt az oka. Mit jatszík folyvást azzal a paraszttal? Egy senkivel. Hogy megtermett, szálas legény, az tagadhatatlan. De paraszti!

Meg is mondta Magdának:

— Ezt érdemlem én tőled?

De az kinevette. S aztán csak azért is arra kereste a mezei virágokat, amerre a juhászlegény legeltetett.

Lőrincnek okos gondolat ötlött az eszébe: «Legeltető juhász.» Hátér az erdő. Akkor mindig előtte volnának. Odaszólt a legénynek:

— Lefestenelek a birkáiddal együtt...

A legény szabadkozott. Nem és nem.

— Adok minden napra három pengőt. Fekszel a birkák előtt... Egy hét o'att készen vagyok...

Addig-addig, hogy János engedett. Gondolta, így több időt tölthet a lány mellett... De a hétszer három pengő is ösztökélte. Aztán a birkák mellett ott lesz a puli... Magára kerítette hát a súbát s leheveredett a gyepre.

A festő igazgatta:

— A fejet főjebb... vállat lejjebb... János aztán úgy feküdt, mint egy darab fa.

Az első óra lepergett. Lassacskán le a második is. János ekkor már kezdte magát rosszul érezni. Mégis van ennek a hivatálnak is erős oldala. A mozdulatlanság. Azért, amikor a festő nem lát-hatta, meg-megrándította a vállát s időnként a csizmákat is megemeltette. A festő fűtyörészett... Föl-fölvette a fejét... kinézett a vászon mögül... hátra lépett s összehúzott szempillákkal tekintgetett hol Jánosra, hol meg a birkákra...

Három óra... negyedfél...

János homlokán az erek vastagodtak. A verejték is egyre jobban gyöngyözött az arcán. Nyakát nyújtogatta. Majd némi számokon szalajgatta végig az esztét: hatszor, hétszer három pengő... Szép summa egy fűzérben! De ez a hivatal se kutyaf!

A negyedik óra vége felé János már nem érezte a derekát. A dereka azonban csak hagyján! Jobban fájt neki az, hogy a lány nem maradt a közelében. Elcsatangolt az erdő felé... Egy kis fészkelődés után odaszólt a festőnek:

— Hajja?... Most már átfordulok a más-sik oldalamra!

A festő leintette:

— Csak úgy, ahogy eddig!

S visszabújt a vászon mögé.

— Hát akkó — sörcentett egyet János maga elé — ragaggy ott, ahun vagy! Föllált. Kinyújtózott. Két karját hátra feszítette. Rogogott a nyaka, dereka... Körülnézett...

A birkák messze az erdő mellett legeltek. Magda piros-csíkos szoknyája is ott vibrált a szélső fák között...

Amikor a festő nagysókára kinézett a vászon mögül, nem volt körülötte senki. Se juhász, se birka. Hova lettek?... Hát a Magda?... Tenyerét szájaához emelve nagyot kiáltott:

— Magda!

Egy-két pillanat s az erdő visszadobta a szót:

— Magda!

Még egyszer körülnézett, aztán ott-hagyva vásznát, pamacsot, az erdő felé futott a lány nevét kiabálva:

— Magda! Magda!

Sötét estig kutatott a fák, bokrok között. Hiába.

Másnap, harmadnap is kereste a lányt, de nem akadt a nyomába. Elnyelte az erdő.

Igy kell csinálni...

A vízvezeték és a fürdőkád tisztogatása a háziasszonyok legsúlyosabb gondjai közé tartozik. A legegyszerűbb és legeredményesebb módszer, ha egy rongyot petróleumba áztatunk és azzal dörzsöljük végig a vízvezeték és fürdőkád belső részét, amely újra tiszta és csillogóan fényes lesz.

A polituros bútor, fehér foltjait cigarettahamuból és petróleumból készített péppel távolíthatjuk el. Ezt a pépet kis ideig a folt helyén hagyjuk, amikor pedig eltávolítjuk onnan, a foltok is lassan eltűnnek. Aztán a bútert ablaktörő ronggyal lemossuk és petróleumba áztatott flaneldarabbal kifényesítjük.

Az összegubancolódott horgolóanyagokat kibontjuk, két pálcikára szorosan kifestjük, aztán meleg vízbe tesszük. Amikor kiszáradtunk, az anyag újra fényes és sima lesz és kitünően használható.

Feljegyzési tábla a konyhában rendkívül sok kellemetlenségtől megkíméli a háziasszonyt. Nagyon ajánlatos tehát, ha a konyhában egy ilyen kis tábla vagy egy jegyzőkönyv van kéznél, amire a háziasszony azonnal felírja, amikor a tartóból vagy fiókból valami kifogy. Ilymódon aztán, bevásárlások alkalmával, soha nem következik be a háziasszonyok legnagyobb mérgé, hogy éppen a legfontosabb dolgot felejtették el.

A lefricskázott király

Irta Pánczél Lajos

A Sierra de Guadarrama csúcsait forróna sütötte a nap. Hetek óta kegyetlen meleg volt, hogy az alkony sem tudta letompítani a rekkenő hőséget. De most nyugat felől szél kerekedett és hűsítő fuvallomként áradt a hegyek felé. Szirt szirt mellett ágaskodott, némelyik olyan karcsú volt, mint az obeliszk, szédítően magas, síma falú — ezeknél a csúcsoknál mindig csődöt mondott a turisták minden igyekezete.

Ebben a világban csak a sasok érezték jól magukat. Itt pihentek meg ezeken az égbenyúló csúcsokon, innen indultak szákmány után, a szirt rejtéinek építettek fészket. Senki nem zavarta nyugalmaikat, étek a karcsú hegyescsúcsokon, szédítő magasban.

Eddig mélységes csend feküdt meg a tájat, de most valami morajlás támadt a levegőben. Valami furcsa, bűgö, berregő, zúgó hang, amilyen még sohasem zavarta meg a Sierra de Guadarrama csendjét. A sas mozdulatlan sága megelevenedett, a titokzatos morajlás irányába fordult. Ki merészel betolakodni a sziklák királyának birodalmába?

Nagy ezüsthenger úszott a levegőben. Nem voltak szárnyai, de mégis úgy tetszett, mintha óriás, ropant madár lett volna. Biztosan és egyenletes nyugalommal szelte a levegőt.

A sas megmozdult. Erős lábán remegés jutott keresztül. Itt élt a Sierra de Guadarrama sziklarengetegében, innen járt vadászatra, ismerte a birodalmát, amelynek ura volt. Félték, rettegtek tőle. A kis tanyákon, ha megjelent, riadtnak hajtották el az aprójószágot, a pásztorok botokkal kalimpáltak feléje, szikladarabokkal dobálták és vad kitalozásokkal próbálták elzavarni, amikor megjelent a nyáj felett.

Rettegett hatalmas úr volt. A Sierra de Guadarrama királya. És most? Idegen király tolakszik a birodalmába? Megrázkodott és erős karma még keményebben kapaszkodott a sziklába. A következő pillanatban azonban kitérültek a szárnyai s izmos lábainál elrugaszkodott a sziklacsúcsról, szárnyai kifeszültek és elindult a közeledő ezüstmadar felé.

A ropant madár már a Sierra de Guadarrama csúcsai felett lebegett. Oldalán fekete betűk szakitották meg ezüstsín mezőjét: L. Z. III.

A Zeppelin sétatáblán, a kilátóablak mögött az utasok jókedűen szórakoztak. Gramofon szól, brídspárti jolyt, a kilátóablak mellett egy fiatal lány beszélgetett útitársával:

— Olyan izgalmasan érdekes ez a lég-hajózás!

— Ezt is megszokja az ember, miss Simpson. Én már harmadszor teszem meg ezt az utat Zeppelinen Európa és Dél-Amerika között. Először élmény volt, másodsor még érdekelt, harmadszorra megszoktam. Negyedszer, azt hiszem, unatkozni fogok...

— És nem érhet minket semmi veszedelem?

— Veszedelem? Hát nem ismeri a közlekedési balesetekről szóló statisztikát? A számok megfellebbezhetetlen precizitással bizonyítják, hogy a levegőben sokkal biztonságosabb az utazás, mint bármilyen más közlekedési eszközön...

A lány hirtelen kimutatott:

— Nézze csak!... Ott valami fekete jolyt látok!

— Semmi!... Egy sas kering...

A sas ott röpködött az ezüstmadar körül, amelynek hatalmas aránya most bontakozott ki igazán. Sokszorosan felülmúlta a Sierra de Guadarrama urát. Körülötte hidegen hasító légáramlás örvényelt — minden oldalán apró lapátok forogtak eszeveszett sebességgel.

A Sierra de Guadarrama királya belekerült az apró lapátok légforgatagába s akkor métereket zuhant lefelé. A következő pillanatban azonban már megint fenn volt — konokul és elszántan készült a harcra, elűzni az idegen királyt ebből a birodalomból, ahová vakmerően merészkedett.

Még egy-két lendület — és fenn volt az ezüst hengeren.

Karmai belemélyedtek és a csőre vad erővel lecsapott az idegen király csillogó testére. Mint a kalapács, úgy vágódott a csőre újra és újra az ezüst testre, amelynek foszlányát már diadalmasan kihasiította.

A Sierra de Guadarrama királyának meg kell őrizni hatalmát az idegen királlyal szemben!

Megint lesújtott s az idegen király nem védekezett. Méltóságteljes nyugalommal úszott tovább a levegőben. Nem védekezett, mintha észre sem vette volna, hogy támadója ezüst testében vágkál. Pedig a magasságok madara várt a harcra. Pilla-

Olajfestmények keretek

Hoffmann Ferenc

Budapest, IV., Károly körút 28

(Központi Városháza)

IV., Gerlóczy-utca 5. szám

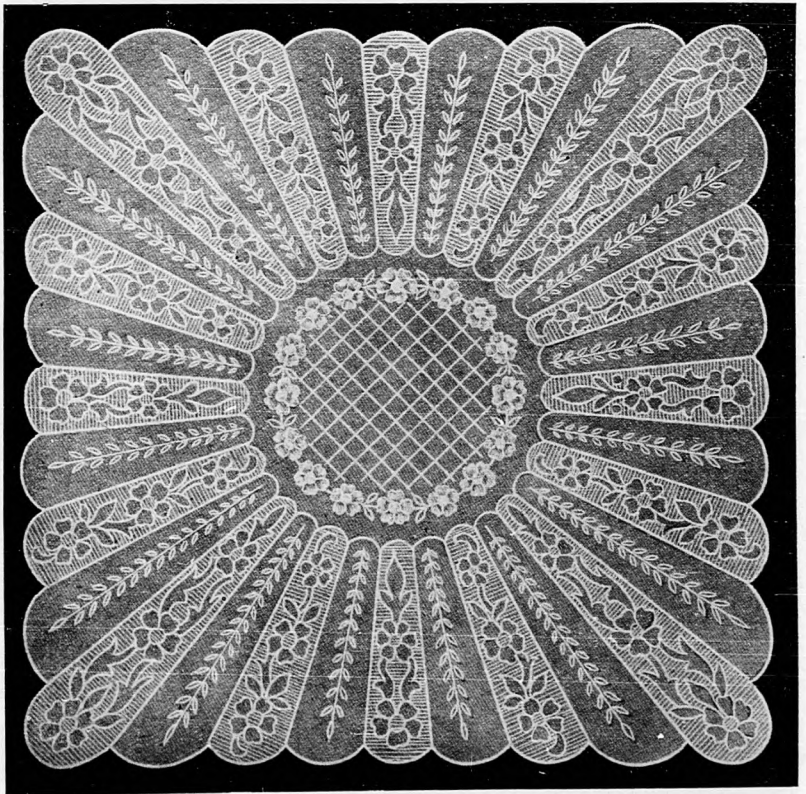
natra abba is hagyta az egyoldalú küzdelmet, jelemelte a fejét, körülnézett. A karmai is ellankadtak, hirtelen lesiklott az idegen király ezüst testéről. A nagy ezüst test előtte úszott — a Sierra de Guadarrama királya ereje megfeszítésével eredt utána.

Leszámolni, hogy soha többé ne merészkedjék a Sierra de Guadarrama környékére. A sas szapora szárnycsapásokkal jöközta a sebességét, odakerült újra az ezüst ellenség mellé, a forgó lapátok közelébe. Új támadásra készült.

Adáz, kemény elszántsággal lecsapott.

A következő pillanatban a zúgást megszakította valami halk roppanás. Az ezüstmadar elkapta a Sierra de Guadarrama büszke királyát, a propeller szétépte a szárnyait, kettéroppantotta az izmos, éleskarmú lábakat, azután kidobta a fogai közül. Repült tovább a levegő végtelen tengerében — a sas pedig összetört testtel zuhant lefelé... lefelé...

A nagy harc a városka felett zajlott le. Reggel a Puerta del Sol, a keleti kapu közelében akadt egy gyerek a sas össze-roncsolt tetemére. Tünődve állt meg előtte, azután az egyik épenmaradt szép tollát kitépte, kalapja mellé tűzte és jütyörészve ment tovább...

Tüllterítő. Mérete 100×100 cm. Előrajzolva jóminőségű tüllre P 5.50. Kidolgozásához 20 deka gyöngyfonal 5.60 pengő. Szürtsablonya P 2.50. Teljesen készen P 25.—.

Kelet fátyla fellebben...

IRTA NAGYIVÁNYI ZOLTÁN

Ezt a különös történetet Hans Joachim mondotta el nekem néhány évvel ezelőt Sirázban, a délperzsián, most már „déli-iráni” városban, mely három nevezetességgel dicsekedhetik. Ott van a leg több rózsza az egész terjedelmes birodalomban, arról énekelt leg többet Saadi Muserrif ed Din, a nagy perzsa költő, egy egész hosszú történelemmel ezelőt és még egy másik, még hosszabb történelemmel visszafelé és ott a közelben épült az Achemenida uralkodók gyönyörű rezidenciája: Persepolis.

Az igazat megvallva, engemet éppen ez a legutóbbi látványosság vonzott le akkoriban a forró égvéi tájra, hol amerikai, angol, német és francia régészek több mint két ezredév homoktakarója alól ásták ki Xerxés tróntermének és az ahhoz vezető királyi lépcsőnek maradványait.

Mikor Hans Joachimot megláttam az egyik arab stílusú kávéház félhomályában, amint egyik illatos cigarettá végét a másik után hajgáltá szanaszéjjel a hűvös köpadlón, meg voltam győződve, hogy azt az újságrót is a kultúra szolgálatá hajtotta le a tcheráni, európai negyed, mégis csak sokkal hűvösebb berkeiből ide, a pokol közelébe. Tévedtem. De a fiú nem kérte magát sokáig és vallott.

Mielőtt a lapkaszern Európából kiküldte volna a Keletre, hogy onnan színes és lehetőleg fényképes riportokat küldjön a lapjai számára, néhány hónapon át keleti nyelvtanulmányokat folytatott a berlini dragomán iskolában. Ott egy öreg perzsa úrral ismerkedett meg. Ez a vén fiú — mondta a kollégám, egy újabb cigarettá mellett — egy tanácsal látott el a keleti utamra. Ha Perzsiába utazom, úgy ne legyek kíváncsi a nők fekete fátylára — ajánlotta. — Ezt két dologgal indokolta: a csador alatt sértetlenül megmarad az illuzió, hiszen így csupa heregnő között élhetek, a másik ok pedig még enél is eredetibb volt: a Kelet minden európain bosszút áll a kíváncsiságért.

— Ez volt a tanács indoklása — folytatta Hans Joachim — és mondanom sem kell, hogy már ekkor megfogadtam magamban, hogy igenis, mindent elkövetek aziránt, hogy Perzsiában egy valódi keleti

heregnőt fátyol nélkül megláthassak. Teheránban jobbra-balra nézegettem, de heken át nem láttam olyan fátyolos hölgyet, aki a kíváncsiságomat a tett erejéig inspirálta volna... Mindaddig, míg őt, a Lalezár avenuen megláttam...

Itt szünetet tartott, elhallgatott. A kávé és újabb megöltött fekete kávékannát helyezett az asztalunkra. Mind a ketten töltöttünk. A finom török kávé illata szétáradt a levegőben.

Hans egy hajtásra kiitta kávéját és folytatta:

— A Lalezáron pillantottam meg, amint éppen beszállt egy kényelmes, sajnos zárt türakocsiba... Egy elegáns, ovális arcú, turbános, hindu úr figyelmesen tárva tartotta a kocsi ajtaját, míg a heregnő beszállt. Csak heregnő lehetett, gondoltam, mert a mozdulat, ahogyan belibbenés közben a fátyolt összefogta az arcán, nem lehetett közönséges halandóé...

— Tehát jelenleg itt van? — kérdeztem. — A heregnő itt van. Fél napi késéssel követtem Teheránból. Isapában majdnem elértem. Egy órával az odaérkezésem előtt továbbmentek délnék... de most... — Megvan? — kérdeztem fellekesíten, onni kitartás és lelkes ügybuzgalom halatára.

— Meg... illetve ma délután meglátom. A hoteljében a portástól megtudtam, hogy a hinduval kirándulnak a persepolisi romokhoz. Perse odamegyek és a királyi környezetben meglátom a heregnőt...

Néhány perccel később elkészöntem Hans Joachimot.

Másnap reggel a szállodám halljában találkoztunk. Sápadt volt és szórakozottan füttyörészett. Végre leült és kérdés nélkül megszólalt:

— Láttam!
— Persepolisban? — kérdeztem.

— Ott. Tegnap délután. Ők már kint voltak, mire a bérautómmal odaérkeztem. A hölgy fekete, selyem fátylában éppen a Xerxés remek lépcsőin lebegett fölfelé a propileákhöz. A hindu lent állt a sikon és egy óriási géppel szünet nélkül fényképezte a tüneményt. A heregnő — gondoltam — most látogatást tesz a királyi

ősei tróntermében. Fínt, a propileák mellett megállott és visszanczett. A hindura, aki bizonyára valamilyen udvarmester féle hivatalt töltött be körülötte. Talán engem is meglátott. Ekkor következett be a történelmi pillanat: a heregnő belépett a kiáoszt trónterembe, melynek harmincenegy oszlopa elég jó állapotban került elő a homok alól. Nemélyiken az asszir bika oszlopfő is látható.

— Hans Joachim! — kiáltottam szemrehányóan. — A heregnőről beszéljen... a kultúráról azután!...

— Jó! — felelte most már nyugodtabban. — A trónteremben a fekete selyem pillangószemű látomány az egyik oszlophoz simult. Ekkor a hindu megszólalt.

— Hindu nyelven? Perzsául? Arabul? — Franciául, igen tisztelt barátom, franciául... még pedig meglehetősen délvideki kiejtéssel... A néven szólította... — Aziza, Fatime, Zulejka? — kérdeztem, majdnem kiáltva.

— Dehogy — szólt és legyintett — Claudette! A heregnőt Claudette néven szólította... — És? — így én hitetlenül.

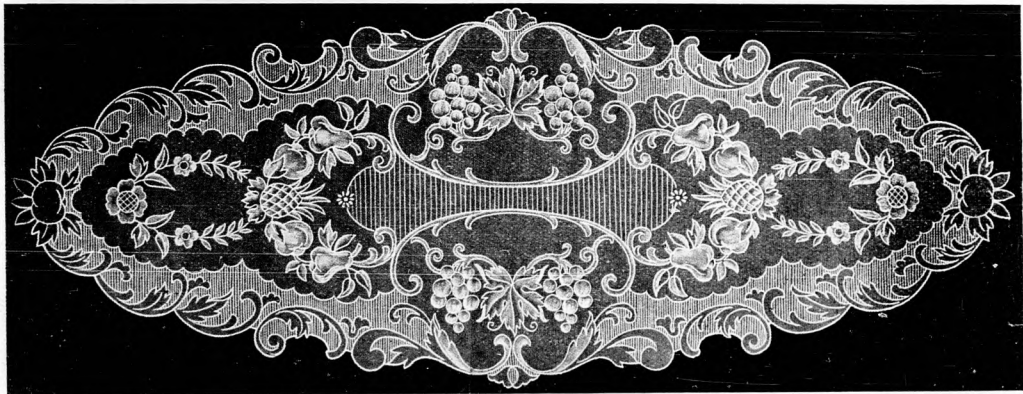
— És még azt mondta: „Maradjon így sokáig Claudette — kiáltotta —, már sok felvételt készítettem magáról, mióta együtt filmeznék, de ilyen jó még nem volt.” „Tudja minek köszönheti ezt, kedves barátom?” — csicseregött a hölgy. „Annak, hogy én ragaszkodtam ahhoz, hogy a környezeti hangulat kedvéért mind a ketten ebben a maskarában utazunk. Az önszűgesítő miatt, kedves Charles!”

— Ó mi szándék? — Ki? A hindu? Semmit. Bólintott, azután hozzám fordulva kérdezte: ugye, remek? Olyan, mint egy hamisítatlan keleti heregnő.

— És ön, mit felelt? — Mit feleltem? Helyesltem és éjfélig együtt táncoltunk vele felváltva, a rózsák ligetében, a szabadtéri bárban... a hindu és én.

— A hölgy fátyolban? — bátorkodtam szerényen előterjeszteni. — Óh, nem... grande toiletteben à la Parisienne... ilyet is hozott magával... nagy poggázzsal utazt... egy sztár!... egy filmsztár!...

Mikor Achmed Reza sah három évvel később a perzsa nőkről leparanászta a fátyolt, ekkor megint Hans Joachim jutott az eszembe... Vajjon örült-e a királyi rendezetnek?... Lehet... én nem... mert az illuzió is valami.

Tülli terítő ebédlőszekrényre. Aprószemű tüllre előrajzolva, 60×130 cm. méretben P 7.50. Kidolgozásához 5-ös és 8-as ekrű gyöngyfonál 20 deka P 5.60. Szűrtsablonja P 2.50. Készen a terítő P 30.— Beszerzhető a M. U. L.-nál, Budapest, Teréz-körút. 6

A hercegnő ékszerei

A Rue Mouffetard 1789-ben szomorú hírre tett szert. Néhány évvel ezelőtt két úr és egy fiatal hölgy fordult be ebbe az utcába. Kovás utazójelszerelésük volt, de választékos.

A huszonhatos számú ház előtt a kis csoport megállt. Az urak előre mentek. Az első emeleten tábla volt ezzel a felirattal: „Pension at home”.

Az idősebbik úr, őszhajú, tisztelgetemlélt jelenség, pompás Henriquatre-szakállal, három koppintott az ajtón, azután csöngetett kétszer. Hallani lehetett a lakásban csoszogó lépéseket, kinyílt egy kémtelő kis ablak, azután megfordult a zárban a kulcs. Az ajtóban idősebb asszony jelent meg. Amikor meglátta a három vendéget, örömeiben összezapta a két kezét:

— Igazán ti vagytok? — szólt. — Azí hit-tük, hogy csak holnap este érkeztek meg. — Bezárta utánuk az ajtót és halk hangon, bizalmas hungaryotással kérdezte: — Sikeres jártatok?

— All right, — bólogott a fiatalabbik úr, csinos karsújú fiú.

— Henry megtanult Londonban angolul, — jegyezte meg erre az idősebbik jöndu-lattal az asszony meglepett pilánzására. — Egyszer eltűedtünk, odament a közeli rendőrhöz és kérdezte tőle az utat. Azí hittem, szörnyet haok, amikor láttam, hogy a gyerek egész festelenül beszélt egy babbyul.

— Ez rávall! — mondta. — De gyertek, M. Giraud bizonyára hallotta, hogy csön-gettek és vár tőletek.

Beczelte a három utast a társalgón át ajfelle irodába, ott a kandallónál reggelt köntösből ült egy öregúr.

Meglátta a belépőket és feljűk bólogintott: — Isten hozott benneteket. Akartok egy kis haronyolót?

Az idősebb úr — a látogatók már leültek — intett.

— Ágyba igyekszünk. Három éjjel nem hűnytuk le a szeműnkét és halálisan járdatok vagyunk. Nézzétek Adrienne! — Az öreg Madeleine rávetette magát Adriennere és elhalmozta dédelgetésével. — Edes kis cicóm!

Giraud úr megvárta, míg Madeleine lecsil-lapodik, azután így szólt:

— Pihenhetek most, amennyit akartok. A penzió különben is üres, mint rendesen.

— Igaz, — Madeleine égnek nyűgította a két karját. — Ki is jönne el ide hozzánk? Rue Mouffetard — a kapun nincsen tábla — nem hirdetjük — így hát nem talál ide senki — csak ismerős.

— Nem is kell nekűnk senki, — jegye-te meg M. Giraud. — Nincsen szebb a nyu-godt életnél, igaz? ... Intézzük el az üzleti részt. Hol van?

— Elhoztuk.

— Bravó! Láthatom?

Adrienne felriadt bábiskolásából és át-nyűgította a kezitársolyt. Az idősebb úr kí-nygolta, belső részén ellott egy alig lá-tható rézeszt és benyűtt a kitarult titkos re-keszbe.

— Ügyes rejtek, igaz? — mosolygott. — A vámvizsgáltnál Adrienne mindjűrt kí-nygta tartotta oda a társolyát, a derék finánc csupán egy pillantást vetett a mind-enféle apró toalett-holmira. — Kihűta a kezét és bemutatott egy gyűngusort. Gi-raud tenyerébe tette a remek ékszert, az-után újra benyűtt a táskába és elővett egy csodaszép gyémánt fejűszűt, régi foglat-ban. Harmadszor is benyűtt és kivett egy

Karperceet, régi, finom művész munká, telehintve drágakövekkel.

— Volt még ott sok mindenféle apró holmi, — jegyezte meg egykedűen. — De azt otthagytuk, hogy a földolgot elho-zhassuk.

— Fölösleges lett volna, — jegyezte meg Giraud szeliden. — Nagy veszűdséggel jűrt? — Kisebél, semmint vűrtuk. A kastélyt park övezi, így az útról minket nem lát-hattak. A repkény meg olyan sűrű volt, hogy valűsűgos élvezet volt felkűszűni rajta. Az ablakvegy benyomásánál csak egy csomaggal hasznűntuk el szurkos tapasz-t.

— Szekrény vagy safe?

— Titkos safe, de tudtuk, hol keressűk, elmondta az elbűjolt szobacica, Henry ebben is kűtűnű munkát végzett.

— Egy gobelin műgűtt volt, — jegyezte meg Henry egykedűen. — Gyerekiűt volt felnyűjni. Hihetetlen, milyen hitűny vacakot adnak ezek a csalű gyűrak a hi-zűékeny embernek!

— A visszavonulás könnyen ment, — folytatta a másik. — A repkényen ereszk-edtűnk alá, talpaltűnk fel északra és egy idegen pűlyaudaaron utűnk vonatra, mely visszavűtt Londonba, onnan a leg-kűzelebbi vonattal műris sieltűnk Dover-be.

— Csakhogy szerencsűsen hazaérkezettetek! — vűlte M. Giraud. Letette az ékszereket, kirűrgatott a nadrűgja zsebűből egy kulcskűteget és az öregember körűlmű-nységűvel kereste ki a megfelelű kulcsot.

— A kűvecskéket majd egy kűsűdűt itt pihenetűjük, — mondta vűgan — amig ezt az esetet belepű a jű. Azután elkűdűnk Amsterdamba, iskolűba. Most menjetek lefekűdni. Jó éjűt! — Megint nevetűt. — Jó éjűt és a kűvecskékre ne legyen semmi gondűk. Itt — és most rákoppintott az ekűzben újra bezárt pűncűszekrűnyre, — olyan biztonsűgban vannak, akűr Abrahám ölűben.

A „Pension at home” lakűi tűvedtek, ami-

kor azt hitték, hogy errűl nem tud senki. Három nappal Larousse & Co. megérke-zett után a penziűnak idegen vendűge akadt. Madeline jűlénk kísérleteire, aki vűltig tessékelt kijűl, csupán néhány ha-tározott szűval vűlaszolt, idejűt és itt ma-rad.

Úgy törtűnt és a többiek ugyancsak boss-zangkodtak ezűrt. Az ékszerek esete mind nagyobb hullűmokat vert. Nem csoda, mert Anglia néhány leghűresebb ékszer-űrűl nűl szű.

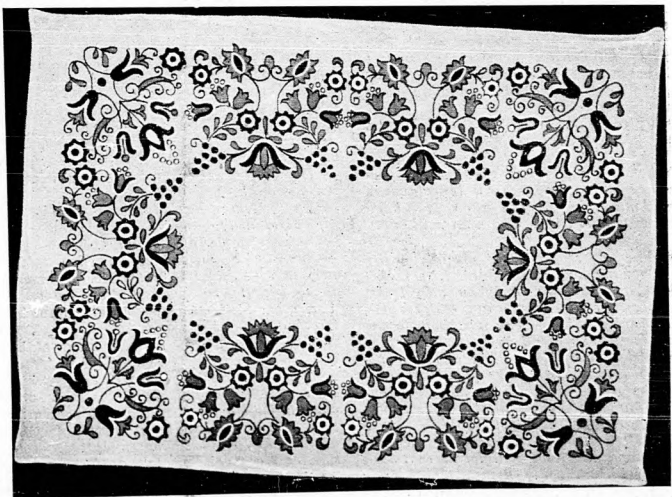
Két nappal az első betűrés után Anglia és a szárazfűld újsűgűi bűven foglalkoztak egy második betűréssel Hollywood-Castle-ben és ez a betűrés annű rejtel-mesebb volt, mert a tettesek nem vűttek el onnan semmit.

Az új vendűg mindenkűppen jűmbor volt és barátokűni se kiűnt, de mégis, az első pillanattűl fogva gűyanus volt. Egyszer diner után M. Giraud odalűpelt az idegenhez és meghűta egy jűtszma pokerre. Mindnyűjan bemutatkozta, a házbeliek persze kűtűltűt neveket mondtűk, az idegen is bemutatkozott:

— Charley Stanford.

A jűtűk után még gyűttűt maradtak — M. Giraud hozottűt egy úveggel whisky-t — és ekkor kűderűt, hogy az angol bá-jos jűű. Borzalmos, de azért igen jűl értűműű franciasűggal ebessette, műjűle uta-zűsokot tett. Kűrtűmatulvűnyainűl már nem jűrt ilyen szerencsűvel: újűt a sok whiskyűtűl bizonytalomok lettek, így az a baj érte, hogy amikor egy kűrtűya elűn-tűtetűt mutatta be, egyszerre csak kűl-tűtűle a gondosan kűcinkelt szűp kűrtűy-kat. A bennszűlűttek edesűk mosolygű hallgattűk bocsnűtkérűsűt és igűretűt, hogy műsnap hoz egy vadonatűj csomag kűrtűyűt. Ilyenforműn, amikor hamarosan aludni tűrtűk, a kellemes este alig észre-vehetű elkedveltenedűssel ért vűget.

Ez lehetűt az oka annak, hogy műsnap reggel a „Pension at home” jűrű lakűi kűzűt megbeszűsűt ment vűgbe, amikor is Henryt a másik kűtű csak nagy ne-hezen tudta lecsillapítűni. De ők is ugyancsak elgondolkodűkűk lettek. A nem sikerűlt kűrtűyamatutűny tette őket elgondolkodűkűk.

Magyaros díszpárna. Féllelvászonra előrajzolva, 40x50 cm. méretben P 260. Hímzéséhez jól mosható gyűngyfűndűl dekűcia 40 fillér. Szűrt sablonja P 1.—

Adrienne viszont egyáltalában nem gondolkodott. A szélesvállú csinos fiú már az első pillanatban megtetszett neki.

A fiatal angol mintha sem a férjkat kinn leplezett gyanakvásait, sem a lány rejtett rokonszenvét nem venné észre. Frissen és rózsásan került elő az ebéd idejére és mindenképpen azon igyekezett, hogy elnyerje mindnyájuk jóindulatát. De, amikor mintegy harminc perc után elhagyta a szobát, Henry már felugrott és olyan dühroham fogta el, hogy a máskor gondosan elkerült tolvajnyelven kezdett el szónokolni. A többiek izgatott csitítgatása vajmi kevés eredménnyel járt. Henry úgy vélte, ha már gyávák és a legokosabban teszik, ez a szákmánnyal mielőbb elpuccolnak. Ha a jelenet is megegyezéssel ért véget: elhatározták, hogy várnak még egy estét. Csak Henry használta fel az időt arra, hogy jó helyet kutasson fel a szákmánnyak. Rá is talált.

A legrosszabb hangulatban Adrienne volt. Az izgalmas jelenet, melynek tonuja volt, őt magát is felvilágosította, egyúttal nagy lelki kint is hozott neki. Most már bizonyos volt benne: szereti ezt a Charley Stanford nevé fiatal angolt. Bizonyosan tudja, hogy ő se közönyös neki. Viszont, amikor észbe jutottak Henry fenyegető szavai, borzalmas félelem fogta el, féltette a szerelmét. Végre tompult elhatározás alakult ki benne: mielőtt Henry gyilkos behatolhatna Stanford szívébe, előbb az ő szívéét kell átúrnia.

Végre eljött az estebéd ideje. A bennszülöttek bementek az étkezőbe, ahol Mr. Stanford már várta őket. Étkész után újra sorra került a poker és a whisky. De, mert az angolnak az új kártyával arcátlan szerencséje volt, hamarosan abbahagyták a játékot és nekülkáltak az alkoholnak. Stanford egyre jobban fölegedett, pohárról pohárra. Az erős italtól megdőlődött a nyelve.

Mingyárt az első mondatok után mindnyájan a jülüket hegyezték, hamarosan már lesték minden szavát. Történetkői bizonyára igen mulatságosok voltak, — ő legalább így vélte, mert ismétellen nagyot nevetett közbe-közbe — de valamennyinek az volt a kínos témája, hogy sikeres vadászatokról szóltak „nehéz fülk”-ra. Tettenért betörök, elcsípett besurrának, lejültek zsebtolvajok, ártalmatlanná tett családok és a legszabadabb foglalkozás mindenféle képviselője vonult tarka menetben a hallgatóság lelki szeme előtt és ez a legjobb bizonyítvány volt a rendőrség találatkénységéről.

Egyszerre csak Stanford abbahagyta. Kicsit tántorgott, amikor felállt, a többiek követék. Egyrészt, hogy leöblítsék dühüket, no meg mert Stanford egyre-másra kocintott velük, ők is alaposan benyakaltak és tompán zúgó fejükben már csak a vágy az ágy után működött.

Adrienne a szobájában megállapította, hogy semmi kedve leszküdni. Egy székét állított a kályhához, melyben még izzott a parázs, azután szomorúan eltöprengett. A vacsoráig még mindig pisztolót benne a remény, hogy társai hamisan ítélik meg Stanfordot, aki jámbor utas, kit a véletlen — talán a penzio angol elnevezése — hozott ide. De Stanford leplezte önmagát és egyúttal elpusztította ezzel Adrienne reményét. A lány most már tudta, hogy titkos szerelme még átmai számára is elvesztett. Maga se tudta, mennyi ideig ült így komor tépelődéseivel. Végre felállt, ágyához lépett és éppen felgombolta ruháját.

Hirtelen fölfigyelt. Halk neszt hallott — mint, amikor valaki óvatosan lépked.

Néhány pillanatig neszelt, de minden csendes volt. Eppen folytatná a vetkeződést, amikor alig hallhatóan nyikorgott egy ajtó. Adrienne fején végigcikázott egy ötle: Henry! Azzal fenyegetőzött, hogy elteszi az angol láb alól! Reszkető ujjakkal kapcsolta be ruháját, elotlotta szobájában a lámpát, felkaltintotta villamos zseblámpáját és kilépett nesztelenül a folyosóra. Minden csendes. Ösztönösen suhantatta végig a fénysugarat a falakon — egyszerre csak megdermedt — az étkező ajtaja nyitva állt! Mi történtek ott? Kőzelebb osont és hallgatósított. Semmi. Óvatosan belépett és körülnézett. Az irodába vezető ajtó alatt gyöngye fény mutatkozott. Ott termett három gyors lépéssel, biztos volt benne, hogy itt a rejtelmy megoldása és hirtelen mozdultatall feltépte az ajtót.

A művészien kinyitott páncélszekrény előtt állt Charley Stanford. Egyik kezében a pisztoly lövésre készen, rárányitva Adriennere, másik kezében a tarsoly az ékszerekkel. Halkan, de tisztán és érthetően, hangjában nyoma se volt a szesznek, mondta:

— Ne mozdulj, mert lővök!

Adrienne nézte lelkehagyottan. Mosoly suhant át az arcán, szemében a szerelem gyujtította ragyogó lámpáit. Önkénytelenül görbítette meg bal keze hüvelyk- és mutatóujját a szakma nemzetközi jeladására. Elcsukló hangon kérdezte:

— Céhbeli?

— Cimbora, — mondta Charley és mosolygott. Eltette a revolvért és megisméltelte jobb kezével a titkos jelt. Adrienne érzése elhatalmasodott rajta, két lépéssel nála termett, átölelte a nyakát és elsírta lelkéről Charley kebelén bűjt-bánatát.

Sunderland hercegnő felpillantott a folyóiratból. Bőlintott és szólt az inasnak:

— Engedje be.

Az inas kiment. Néhány másodperc múlva a szobában állt egy válaszköszönő öltözött, magas fiatalember.

— Azért jött, hogy az elto... hm... el-tűnt ékszeremről... izé...?

— Úgy van, mylady, — mondta a látogató.

— Ön hívott fel telefonon?

— Én, mylady.

— És... — elállt a szava.

— Arra vállalkoztam, — kezdte most gyorsan, halkan, finoman a fiatalúr, — hogy visszahozom teljes épségében az eltűnt ékszeret, azzal a feltétellel, ha mylady nyomban beszünt minden hivatalos eljárás.

— Ezt mondta telefonon. És mondja, izé ür...

— Ha megengedi, mylady, akkor névtelen maradok.

— Úgy! Mikor kaphatom tehát vissza az ékszeremet?

— Amikor mylady kívánja.

— Lehetne talán holnap? Esetleg talán még ma? — Elállt a lélegzete. És mert nem kapott rá választ, a fiatalember csak ránézett mosolygova, tétován hozzátette: — Mingyárt!

A fiatalember némán nyitotta ki az aktatáskát és kivett belőle néhány tokot. Reszkető ujjakkal nyúlt utánuk és felnyitotta őket. Gyöngyök és drágakövek ragyogtak felje tóretlenül, régi jénnyükben. A hercegnő mindig tudott magán uralkodni. De visszakapott ékszerét látára szeme mégis meglétt az örömmel. Az idegen ezt mintha nem vette volna észre. Betette gondosan az aktatáskát és menni készült.

— És ezt mind visszahozta nekem és itthagya? Feltétel nélkül?

— Az egyetlen feltételemet mylady már elfogadta, — meghajolt. — Hercegnő! ... — Nem, így nem engedem el! Mégis csak el kell mondania... Teadik? Vagy egy cigarettát? Üljön le, kérem!

— Mit mondjak el? Nincsen sok elmondani-alóm. Azt talán kár megemlítenem, hogy ezeket az ékszerket Angliában minden gyerek ismeri. Jól tudjuk, hogy a Henrikek dicső korából valóik, az egyik éppenséggel I. Edward idejéből.

— Ez az, ez a karkötő. No és?

— Ez az ékszer angol nemzeti ereklye. Minden derék angol megcsodálja és büszke rá. Mert ámbár mylady bírtokában van, melyebb értelemben egyúttal mégis az egész nép tulajdona.

— Én is így gondolom.

— Most egy kényes ponthoz értem. Figyelmeztetnem kell ugyanis myladyt arra, hogy vannak valamiféle emberek, akik ámbár hű fiai Albionnak, ennek az áldott országnak egyénely törvényeivel ellentétben vannak.

— Ezt valóban én is tapasztaltam — jelelte a hercegnő.

— Mylady téved — felelte a látogató nyugodtan. — Ezt csak most tapasztalja az én személyemben. Londoni céhünk az a betörés csak úgy meglepte, mint myladyt. Említettem már, hogy ez az ékszer nemzeti ereklye. Nincsen angol szaktárs, aki hozzányúlna. Tehát külföldiek vitték véghez ezt a lopást. A céhvezetőség engem bízott meg azzal a megtisztelő feladattal, hogy találjak adatokat a tettesekre vonatkozóan.

— Tehát ön volt az, aki...

— Másodszor tört be ide, úgyvan. Ez az ok! annak, hogy ekkor nem tűnt el semmi. Ez csak felderítő munka volt. De az eredmény igen kielégítő volt. Bizonyos apróságok, például az enyvespapír felhasználása, a saje zarának 'jeleny' tási módja... megjegyzem, hogy ezzel a saje-fel csúnyán rászédtek myladyt. Teszké bizalommal a Welsh & Co. céhez fordulni, őszintén ajánlhatom... mind-ből tehát az derült ki, hogy itt párisi betörők jártak. A többi hamar lehet elmondani. Párisi ügynökeinkől hamarosan megtudtam, hogy kik jártak utóbb külföldön munkában. En tehát utánuk utaztam a semmitlázatiának Párisba és...

— Rákényszerítette őket, hogy adják vissza az ékszeret?

— Nem kellett őket erre kényszeríteni. Megoldottuk ezt... diszkrétan.

— A hercegnő mereven ült.

— Végeztem, mylady.

A hölgy végre meg tudott szólalni.

— Még sok mindent szeretnék kérdezni, de... ön' aigha feleljen erre. Egyet mégis: mindez igen sok pénzbe kerülhetett? Honnan vette a pénzt?

— Céhünk tartalékalapjából.

— És ezt minden további nélkül rendelkezésre bocsátották?

— A nemzet becsületéről volt szó.

— Mérhetlen szolgálatot tettem nekem és ezt hálás köszönöm. De meg kell engednie, hogy lerójam hálmat. Kérdésai megtérültek, amint mondja, de ez mégis csak jársádsággal és munkával járt és éppen ezért meg kell engednie...

— Nem, mylady — mondotta az idegen, — ezért a munkámért nekem nem jár fizetség. És különben is, a jutalmamat elhoztam magamnak Párisból.

Meghajolt és távozott, bizonyos volt benne, hogy a hercegnő félreértette, de kifogás-alan volt és nyugodt, ahogyan jött, így ment vissza vad, kegyetlen, kalandos életébe.

Írta: M. Jelusich. Ford.: Moly Tamás

HUNYADY SÁNDOR

LACI

KIS REGÉNY

6.

Merre mehettek? Laci elcsatangolt egészen a tanyáig. Megkerülté a kis ákácot. Sehoh senki. Egészen besötétedett már, amikor hazatért.

Örült neki, hogy ilyen késő van. Most már csak hazajöttek, hiszen már vacsorázik is a család, kint a kertben, a zöld pilleháló villanylámpák alatt.

Az első, akit Laci meglátott, Brigitta volt. Nehéz fekete hajával a rendes helyén ült. Evett, mosolygott.

Az „ellenség” nem volt sehoh.

— Hol van a „vendége”? — kérdezte Laci, amennyire lehet közömbösen és leült a „kis” Brigitta mellé, akivel Fräulein Pink kinlódott, hogy belétömjön három kanál spenótot.

Megint csak Lina néni válaszolt:

— Elutazott ma este. Sajnálja, hogy nem tudott elbúcsúzni tőled. Tiszteletet.

Míntha egyszerre világosabban égtek volna a lámpák és vidámabban nyüzsgöttek volna a kis bogarak a fény körül. A nehéz göres föléngedett, amely összeszorította a fiú torkát.

— Kérem szépen az uborkasalátát! — mondta és farkasétvágygal nekilátott az evésnek.

Vacsora után a Fräulein Pink aludni vitte a rendes tiltakozó könyörgés és visongás közepette a „kis” Brigittát.

„Anyu” a kiscike pártjára állott.

— Brigitta már elég nagy. Nem kellene mingyárt vacsora után ágyba dugni. Egy félóráskat még lehetne engedélyezni neki kócskóztunk. Kezden hozzá szokni a felnőtt-tekhez.

Csakugyan a „kis” Brigittán már volt valami, ami igazán nagyos. Már elpusztított egy francia és egy angol kisasszonyt. Most működött azon, hogy megegye Fräulein Pinket is. Elmúlt tizenegyes. És már nem volt az a dundi, babaszőrű szépség. Jóformán hétről-hétre nőtt, nyúlt, karcusodott. Néha egészen „kisasszonyos” volt. A parádés kocsis apró gyermekei „kezik csokolom”-mal köszöntek neki.

A „kis” Brigitta ágybetételének tartására után két bridszparti is alakult a család tagjaiból.

„Apu” szivarozott és újságot olvasott. „Anyu”, aki nagyon szerette a zenét, kinyitotta a rádiót és a kaposi este bogárzümögéses csöndjében hallgatta a milánói „Scala” Turandot előadását.

Brigitta és Laci sétálni mentek a parkba. Gyönyörű, júliusi este volt. Az ég nagyon sötét és nagyon csillagos. A hold fényében csillogott a kert végében álló ezüstnyárfák levele.

A kis tisztáson, a függőágy és a nád-bútorok között olyan meleg volt a sötétben, mintha kályha fűtötte volna langyosra az egész, édes zugocskát.

Brigitta végighevert a függőágyon, amelyet Laci lágyan hintázni kezdett. Csönd volt. Sötétség. Nem láttak többet egymásból, csak a fehérruhájuk bizonytalan körvonalait.

Egyszerre megszólalt Brigitta. A hangja sóvár volt, aggodalmas:

— Mit gondolsz, lehet engemet szeretni?

A fiú lelkesen fölkiáltott:

— Óh! Téged! Hogy kérdezhetsz ilyet?! És éppen tőlem?

Brigitta elmosolyodott a sötétben és megsimogatta a fiú fejét:

— Tudom, hogy te szeretsz. De az más. Akármit hiszel, mégis csak azért van, mert ismersz, már kicsi korodtól fogva. Arra gondoltam, hogy szerethet-e valaki, aki hirtelen meglát? Egy idegen. Nem vagyok túlságosan jelentéktelen?

A fiú komolyan válaszolta:

— Te olyan vagy, mint La Mole Matild, a „Vörös és fekete”-ből. Világosabb lesz a szoba, ahová te belépsz.

Laci a korához képest túlságosan érett és művelt fiú volt. Már eljuttott Stendhalig. És egészen benne élt a klasszikus olvasmányának levegőjében. Szeretett úgy beszélni a regény képzelt alakjairól, mint az élőkről.

Megint csönd lett. Hosszú csönd, amely úgy ömlött körülöttük, mint egy szelíd, nagy folyó. Isten tudja, mennyi idő múlt el, amikor csikorgoni kezdett a kavics és a sötétben egy szivar izzó parazsa közeledett feléjük.

„Apu” állt meg a tisztáz szélén. A hangja egy kicsit korholó volt:

— Tudjátok, hogy már elmúlt egy óra?!

Laci nem tudott elaludni. Karjával a párná alatt arról ábrándozott, hogy Brigitta „elég nagyknak találta”, hogy a szerelemről beszéljen vele. Hiszen nincs benne semmi. Semmi nem következik belőle. De mégis! Hátha! „Miért tette?” ...

Brigittának a kezét ezen a délutáni sötétben kérte meg az „ellenség”. Brigitta sirt és csókolódzott. Olyanná tette a boldog szerelem, mint az égi lángoktól megszállott, tüzes csipebokor. És, ahogy együtt ült a fiúval a júliusi éjjel csöndjében, nem tudott vigyázni eléggé, kiömlött valami a titkából.

Laci hanyatt fordult az ágyában, a plafonra nézett, mintha Brigitta arca lett volna ráfotografálva számtalan példányban a plafonra.

Holott Brigitta éppen ezekben a percekben mondta meg az édesanyjának, hogy mi történt.

Már nagyon késő volt, hajnalodott. De Lina néni olyan izgatott lett az örömtől, hogy nem állta meg és fölverte álmából az összes „nagyokat”.

„Anyu” is fölkel. Ilona is és Margit is. Apu is nadrágot húzott a hálóingére és Pali bácsival, meg Gyuri bácsival együtt bement a szalonba.

Együtt ült az egész család. Kint derengett, kukorékoltak a kakasok. E hajnali zene mellett beszéltek meg a „nagyok” Brigitta dolgát, amíg Laci boldogan aludt, kékkocskás, pikétakarója alatt.

*

Laci csak másnap délután tudta meg, hogy mi történt. Brigitta még nem is volt ott az asztalnál. Lina néni beszélgetett valami egészen realis dologról a nagyobbik leányával, Ilonával. Hol fognak lakni, meg hol vegyék a kelengyét?

Laci sápadtan hallgatott.

Egyszerre csak feje fölé fordult Lina néni, mintha hirtelen eszébe jutott volna, hogy ezt a családi eseményt illik közölni Lacival is, ha nem is régen tette még le az érettségét:

— Mit szólsz hozzá, Laci? Jó Tibor megkérte Brigitta kezét!

A fiú napsüttöt bőre zöld lett a sápadtságtól.

— Tudtam! — felelte tompán. Olvasvalami érzett, mint aki előtt fölolvasták a halálos ítéletét.

Jött Brigitta. Nem tudott ránézni. Asztalhoz ültek. Szörnyű ebéd volt. Kinszenvedés volt végighallgatni a család jókedvű csipkelődését, amivel Brigittát bosszantották.

Aztán komolyra fordult a hang: tárgyalni kezdtek, hogy hol legyen az esküvő?

— Minél előbb! — jelentette ki Lina néni. — Diszpenzációt kell kérni és meg kell tartani már a jövő hónapban itt, Kaposon’ Itt, Kaposon.

Laci körül elsötétedett a világ. „Itt, Kaposon”. És ő előtte. Elképzelte a tempio-mot. Brigittát fehérben, a narancsvirág koszorúval a fején. Itt is úgy lesz majd, mint Margit esküvőjén, amikor az ünnepi ebéd után a fiatal pár rögtön autóbába ült és elutazott?!

Vasznakát válogattak. Ebből legyen az agyneműjük. Ez az anyag jó lepedonek, ez abroszoknak. Ez a színes kreton jó lesz a télikerti bútoraira. Téli kertjük is lesz? Igen, lesz. Van egy üveg tetőjű szoba abban a lakásban, amelyet Tibor kivett, azt fogják berendezni télikertnek. Láttá valaki azt a lakást? — Nem láttá senki. De nem is szükséges. Tökéletesen meg lehet bízni Tibor ízlésében...

Szakadatlanul ilyen dolgokról beszéltek az esküvő előtti tevékeny hetek alatt Kaposon, Brigitta előtt és Brigitta mögött. Különben is Brigitta néhány napra Pestre utazott, „bútorokat nézett a völgényével”. Egy tizenhétéves fiú már inkább férfi, mint gyerek. Tud mindent, amit az életről tudni lehet. Érzékeny. A hiúság már büszkeséggé nemesedett. Csak éppen rutinja nincs hozzá, hogy elrejtse érzéseit.

Ezért történt, hogy a tika végül is föléledződt a család előtt.

Eleinte nem tűnt föl senkinek különösebben, hogy Laci milyen ideges és ingerlékeny lett, Lina néni, mint böles kalendáriumokon nevelődött doktor, kitalálta, hogy ez a „nap miatt” van. Valami enyhe napszúrást kapott Laci. „Tudni lehetett előre, mindig hajdonfövel jár a déli napsütésben is.”

Nem aludt, nem evett, nem beszélt. Mintha threeidő-pasztillát szedett volna, két hét alatt lefogyott öt kilót.

„Anyu” megjéjdt:

— Mi van veled, drágám? Nem eszel. Nincs rendben a gyomrod?

— Lehet! — felelte olyan kurtán és nyersen Laci az édesanyjának, hogy mindenki meglepetve nézett rá. Ez új dolog volt. Eddig mindig a „mama szoknyáján ülő” fiúnak ismerték a családban Laci.

A felnőttek nem értenek az ilyesmihez. A „kis” Brigitta tiszta, gyermeki szeme, fejlődő ösztöne kellett hozzá, hogy észre vegye a dolgot. A gyermeki szem, a gyermeki szív, amely korban legközelebb állott a tizenhétéves fiúhoz.

„Brig” először Fräulein Pink előtt mesélt valami zavarosat az észrevételeiről. A Fräulein kitátotta a száját a meglepetéstől, aztán rohant a pletykával Lina nénihez.

Lina néni olyan fejfájást kapott a hírtől, hogy ecetes ruhát tett a homlokára. Óvatosan fagatni kezdtek a „kis” Brigittát. Kiderült, hogy nincs semmi aggodalomra ok. Brig csak úgy „magától” tudja, hogy Laci szerelmes a nagy Brigittába és azért szomorú, mert Brigitta most férjhez fog menni.

Hazajött a menyasszony. Magyarázkodott: „Igen, lehet. Ő is sejtett valamit. De nem szólt, nem akart az „ügyet csinálni belőle”. — Majd elmúlik. Kamasz-dolog. Nem lehet védekezni az ilyesmi ellen.”

A boldog Brigitta mátkaságának néhány napját valami halk szívfejdalommal szötte át az ügy. Szegény fiú. Dehát menyasszony volt, vigasztalódott.

(Folyt. köv.)

Az összes szépséghibák megszüntetése. Modern szépségápolás. Biztos hatású szépfőzőszerek. Vidékre postai szétküldés. FOLDESNE JÚNIO KOZMETIKAI INTÉZETE, Budapest, IV., Károly király-út 24. Díjtalan tanácsadás, levél útján is!

Úri társaság

AZ „ERDÉLYI INDULÓ”

kitűnő szerzőinek fényképét címlapunk belső oldalán találja az olvasó. Ennek a rendkívül sikerült magyar indulónak hatásos és tömör szövegét vitéz *Somogyváry Gyula* írta, a népszerű „Gyula diák”, akinek ragyogó tolla alól már nem egy szárnyaló és örökbecsű költői mű került ki. Zenéjét pedig vitéz *Náray Antal* vezérekari ezredes, a főszállásmester szerezte, mégpedig annyi eredetiséggel, könnyedséggel és olyan lendítő erővel, hogy az Erdélyi Induló pillanatok alatt meghódította az országot. Ma az ország minden részében éneklék, játssza a cigány, a színház, a rádió, ezzel ünneplik ma is Erdély hazatérését s pattogó ritmusára lép a katonaság. Kettőjük munkája nagy nyeresége a lelkes magyar zenei életnek s az induló forró hangulata fényes költői kifejezése annak a mámoros örömnél, amelyeket minden jó magyar szíve ér, mikor Erdély gyönyörű bécire gondol. Szíve van a zenének, lelke a szövegnek!

BESZÁMOLÓ, KÖNYVEKRŐL

Szentmihályiné Szabó Mária nagyszerű regényei az erdélyi írók irodalmi kincs-tárában a lélek legmélyéről felhozott melegfűnyű gyöngyszemek. Az erdélyi írók a huszonkétvévi rabtság alatt reprezentatív értékekkel ajándékozták meg irodalmunkat. Sz. Szabó Mária „*Az élet muzsikája*” c. kitűnő regényével a nyolcadik értékes gyöngyszemet fűzte az erdélyi írók gyöngy-sorába. A felszabadulás adott forró aktualitást a regény megjelentetésének. A főhős egyéni tragédiája: a történelmi Magyarország összeomlásával, Erdély rabbilincseire fűzésével és egy erdélyi család utolsó sarjai menekülésével kezdődik. Az olvasó átéli a vagyonlakás drámai nyomorúságát, a kenyérgond sántáni kísértéseit s a fiatalság diadalmas érzelmi problémáit. Az írónő alkotó fantáziája dús színekkel festi a külvilág és a lélek összefonódó eseményeit. Úgy érezzük, legforróbb szívügye a kitűnő írónőnek ez a könyv, mely csak most, huszonkét év után, jelent meg könyvalakban és mehet be szülőföldjére. Elismerésünket küldjük Sz. Szabó Máriának, aki ezzel a művével nem csupán az erdélyi írók, hanem az egész magyar íróvilág legkiválóbbjai között foglal helyet. — *Balassa Imre*, a kitűnő regényíró, új alkotással szaporította pompás életregényei sorozatát. „*Déryné*” (egy színész nő regénye) című két-kötetes regényes életrajzának hősnője a magyar színművészet hőskorának legragyogóbb csillaga. Balassa pompás írásművészetében új életre támad a mult század első fele, amikor a magyar nyelv „napszamosai” kétségbeesett harcot folytattak a nyomorral és a közönyvel. Ezt a harcot harcolta végig Déryné is, a magyar színművészet úttörő harcosa, akinek Balassa Imre könyve örök emléket állított.

A közismert SEMLER-cég mindennemű finom szöveteiben ma is nagy a választék.

HIMEN-HÍREK

Szalay Gabriella bpesti kedves előfizetőnk és dr. Hartmann Vilmos örök hűségét esküdött a Kapisztrán szent Jánosról elnevezett helyorségi templomban. — Szabó Sándor dr. zilahi ügyvéd és Both Irma kedves előfizetőnk örök hűségét esküdött a szilagy-somlyói ref. templomban. Tanuk voltak: dr. Mártonffy és Illés László. — Fülöp Lilla bpesti kedves előfizetőnk a Szt. László-

téri r. kat. templomban oltárhoz vezette Szokol Károly.

ANGYALKÁK ÉRKEZÉSE

Solymosy Béla felsőkerekedelmi iskolai tanár és felesége Szentendrey Elza, debreceni kedves előfizetőink örömmel jelentik, hogy házasságukat a jó Isten kisleánnyal áldotta meg, aki a szent keresztények az Elza Mária Katalin nevet kapta. Kereszt-születők: Szentendrey Olga mozdulatművésznő és Solymosy József orvos. — Kövesdy Sándor és neje Füzes Katalin kúnhegyesi kedves előfizetőink boldogan értesítik, hogy a kolozsvári bevonulás napján kis gyermekük született, aki a szent keresztényben a Sándor Antal nevet kapta. Kereszt-születők: Kövesdy Mária és Füzes Antal. — Téglass Sándor postatiszt és neje Berg Sára kecskeméti kedves előfizetőink örömmel jelentik, hogy kislányuk született, aki a szent keresztényben a Zsuzsanna Sára Marcella nevet kapta. Kereszt-születők: Berg Marcella és ifj. Berg Lajos. A keresztelést Hamvay Rupert dunaharaszti eszperplébános, kormányfőtanácsos végezte. — Kaszás Benő és neje bálványosi kedves előfizetőinknek kisfiuk született, akit Gyurka névre kereszteltek.

IN MEMORIAM

Az őszinte részvét hangján jelentjük, hogy nagyszülősi Törseők Károlyné szül. Nobile de Gallinari Galetar Matild, m. kir. alezredes neje, régi hűséges előfizetőnk, 44 éves korában, boldog házasságának 26. évében visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Melyeseg részvétünk hervadhatatlan virágait küldjük a frissen hantelt sírba.

Értékes könyvjuta'maink:

LÁZÁR ISTVÁN, az elhunyt tüneményes tehetségű székely író *Omik az udvarház* című erdélyi tárgyú regénye a székiesség ragyogó lelkirajza.

LÁZÁR ISTVÁN másik értékes könyve a *Mumia* című. Az író csapongó fantáziája korlátlanul érvényesül ebben a fantasztikus keleti tárgyú, szenvedélyes és bizarr regényben.

BÖNYI ADORJÁN: *Jómádár* című alkotása a kiváló író lenyűgözően érdekes, ragyogó fantáziával megírt hübjós szerelmi regénye a békebeli magyar vidéki társadalom életéből.

GRÖF BETHLEN MARGIT, az illusztris írónő *Morzók* című könyvében egy csokorra való novellája van összegyűjtve.

HENRY DUPUY-MAZUEL *A sakkjátékos* című pompás regénye egy kammer kalandor mindvégig izgalmas élettörténete.

E. PH. OPPENHEIM *A fekete pásztor* című világhírű regényének hőse egy szeniális londoni ügyvéd. A regény az angol társadalmi élet szatirikusan mérezt rajza.

HELEN GRACE CARLISLE, a világhírű írónő *Vér a véremből* című regényében mindvégig drámai feszültségű, fájdalmas asszonyi történet rajzával gyönyörködött.

MARY BORDEN világhírű angol írónő *Rágalom* című regényében mesteri mesészással boncoltja a rágalom vádjával terhelt hősnéne kártyabotrányát.

Kérjük kedves előfizetőinket, szíveskedjenek az előfizetési díjjal együtt 20 FILLÉR PORTÓKÖLTSEGET beküldeni, mert csak úgy adjuk postára, ha a portódíjat előre megkapjuk.

Rivaldafény

Irja Mátrai-Betegh Béla

NEMZETI SZINHÁZ: Mondják, a pénz megveri szemlét az embert. Aranyborjú Rontó hatalma

van, mint a boszorkányoknak, földülja családok és nemzedékek boldogságát, rokonokat uszít egymásnak és szerelmeseket választ el egymástól. Arany teteme fölött úgy vicсорítanak a kapzsi lelkek, mint a kihézzett hiénák egy elhullott teve fölött. Mondják, a pénz hegyén ördög ül és elátkozsa azt, aki a közelébe ér. Erős és kiirthatatlan babona ez, millió híve van, akik esküsznek rá. Mindenesetre érdekes, milyen rossz híre van a pénznek, sőt annak is, ami nagyobb-összegű pénzt ér. A világ tele van elátkozott millió gyöngysorokkal, babonás gyémántokkal és varázserűjű, gonosz nehézarany-gyűrűkkel, amelyek kiirtottak családokat és szerencsétlenségbe döntöttek generációkat. De ki hallott már megbabonázott, damaszi, család ágyneműről, vagy bajkeverő almatiumról, ami végeredményben szintén nagyanyaról unokára szállt, nemzedékeken keresztül? Ahtok, úglýlátszik, csak nagyobb érték tud sugározni, mint a rádium.

Babona ez, kérem, telivér elütélet s csak azt mutatja, milyen tájékozatlan és hiszékeny az ember abban a pillanatban, amikor pénzről és vagyonról van szó. Az arany búvós, félelmetes híré nem árt már egyszer megtépnézni s följedni primitív titkát: hatalmas és varázserűje attól függ, kinek a kezében van. A pénz magával tethetlen, mozdulatlan massa, akár egy csendes tűzhányó. Hatása attól függ, milyen akarat lépteti működésbe. Gonosz-e s akkor pusztítani és ölni képes, föléletni maga körül mindent, mint a láva, vagy jóságos és akkor a vulkáni talajon egyszerre hajtani kezd, teremni a szelid és meleg lankákat. A pénz nem gonosz és nem jó, önmagától képtelen az átokra, vagy az áldásra, nem foghat ki senkit emberi mivoltából és nem vált meg senkit. Szerepe végtelenül másodrendű életünkben, legfeljebb annyi, hogy módot ad megmutatni indulatainkat, amiket Istentől és a sorsunktól kaptunk, még mielőtt megszületünk. Az évezredes komédia a pénz körül frázis, a világ sora arany nélkül is így alakult volna, szenvedésekkel és megváltásokkal, bűnökkel és erényekkel teli, ahogyan az emberiség végzete kimérte.

Herceg Ferenc ebben a játékában éppen ezt az évezredes frázist használja föl írói kísérletül, hogy megmutassa: a pénz és szimbóluma, az aranyborjú, szenvedést és gonosz szenvedélyeket zúdít azokra, akik kapcsolatba kerülnek vele. Darabjában azonban végeredményben minden alkat megtartja eredeti természetét, akár gazdag, akár szegény. A jó: jó marad vagyona bástyái mögött is, a gonosz: gonosz akkor is, ha nincs egy fityingje sem. Isten törvénye örök, a pénznek nincs hatalma rajta. Ennyit el kellett mondaní vigasztalásul szegényeknek és gazdagoknak erről a darabról, amelyben Kovács Károly félelmetes portrét rajzol egy szadista vadállatról, amely végül a jóság láttán megszelídül s megnyalja úrnője kezét. A szelidség fehér és meglható megszemélyesítője Somogyi Erzi, a gonosz, ártalmas pénzhisztériáé Rápolthy Anna. A darab a pénz komédiáján felül alkalmat ad a nézőnek, hogy az ember örök vigyát és játékát egyszer színpadon lássa: mi történt volna, ha sorsunk más útra vitte volna az életünket?

H Á Z T A R T Á S

Kolozsvári káposzta. $\frac{3}{4}$ kg kockára vágott sertéshúsból pörköltet készítnék. $\frac{1}{4}$ kg savanyúkáposztát hagymaszírral puhára párolunk és 25 dkg rizst zsírral, vízzel félpuhára főzünk. Egy lábast zsírral vastagon kikenünk és savanyúkáposzta levelekkel kibéleljük, aljára párolt káposztát teszünk, utána a rizs felét szórjuk rá, erre tesszük a pörköltet s legfelül a rizs másik felét. $\frac{3}{2}$ deci tejfőllel meglocsoljuk, meleg sütőben egy óráig pároljuk. Tálaláskor melegített tártra borítjuk, sültkolbásszal körítjük.

Erdélyi tokány. 30 dkg marhahúst (felső), 30 dkg sovány sertéscombot apró kockákra vágunk és jól megmossuk külön-külön. Lábasban 10 dkg füstölt szalonnát olvasztunk, egy kávéskanál piros paprikát teszünk bele, hozzáadjuk a marhahúst, megsózzuk, borsozzuk és kevés majorannát szórunk rá, néhány percnyi pirítás után 2 deci jó borral feleresztjük s fedő alatt 20 percig pároljuk. Ezután a sertéshúst adjuk bele és egy kis fejeszelt vöröshagymát. Fedő alatt tovább pároljuk, közben-közben kevés bort öntve rá. Ha a hús már teljesen puha, $\frac{2}{2}$ deci tejfőlt öntünk rá és egyszer még felforraljuk. Körítésnek tarhonyát vagy galuskát adunk.

Felsőszekely székely módra. Jó puha gömbölyű felsőből ujjnyi vastag, kerek szeleteket vágunk. Jól kiverjük, megsózzuk, megborsozzuk és meghintjük kevés reszelt vöröshagymával. Tölteléknek a következő dolgokat vesszük: a hús hozs-

záságának megfelelő egész vékony szelet sárgarépát, savanyú uborkát és füstölt szalonnát. Párolunk rizst s minden szelet húsbá egy kávéskanál rizst is tesszünk, ezt elkenjük a szeleteken, ennek a tetejére jön a sárgarépa, uborka és szalonna, most a szeleteket összegöngyöljük és vékony cérnával átkötjük. Lábasban zsíron pár percig sütjük, majd feleresztjük fele víz, fele bor mennyiséggel és puhára pároljuk. Tálalás előtt 2-3 kanál tejfőlt keverünk bele, ezzel is felforraljuk. Körítésnek tarhonyát vagy galuskát adunk.

Párolt máj. Sok vöröshagymát reszelünk és zsírban sárgára sütjük, aprítunk közé kevés fokhagymát, adunk bele édespaprikát. A májat vékony, hosszúkas szeletekre vágjuk és mielőtt a hagymás zsírba tenénk, leforrázzuk, azután puhára pároljuk. Mikor puha, liszttel meghintjük, megsózzuk és törőttborssal ízesítjük.

Töltött borjúszelet. A borjúcomból nagy és vékony szeleteket vágunk, vigyázva kiverjük és gyengén megsózzuk. Megkenjük szardellás vajjal és vagdalékkal. A vagdalékhoz teszünk egy késhegynyi apróra vágott hagymát, egy áztatott zsemlyét, egy egész tojást, apróra vágott petrezselyemzöldjét, kevés majorannát, sót és borsot. Összedolgozzuk. A szeletet felét megtöltjük és az üres részét ráborítjuk, a nyitolt szélét bevarrjuk. Forró zsírban félóra alatt mindkét oldalán kisütjük.

Tésztareceptek

Ribizli-szelet. 14 dkg vajat, 25 dkg liszttel és 8 dkg cukorral, 1 egész tojással, egy tojás sárgájával, kevés citromszaggal deszkán nyújtófa segítségével összegyúrjuk. Azután négyujnyi széles és a pléh hosszúságára kinyújtjuk, középen ribizlielkvárral megtöltjük. A tésztából ceruzavastagságú csíkot készítnék és ezt rács alakban a szélekre helyezük. A tésztát tojással bekenjük és fehér vagdalt mandulával meghintve, forró sütőben kisütjük. Ha megsült, azonnal fel kell vágni.

Mézespogácsa. $\frac{1}{2}$ kg finom lisztet, 1 kávéscsésze mézet veszünk, 3 evőkanál porcukrot, egy egész tojást és 3 tojás sárgáját, egy kiskanál fahéjat, egy késhegynyi szóbadabikarhónát s ezekből tésztát gyúrunk. Félujnyi vastagra kinyújtjuk, pogácsaszaggatóval kiszűrjük, tojással megkenjük s mindenik közepére fél mandulát teszünk, lassú tűznél megsütjük. Igen hamar sül.

Semmeringi kenyér. Egy egész tojást, 2 tojás sárgáját, 10 dkg cukrot, 5 dkg lehé-

*Vidáman
mosolyog,*

*jó hangulata már visszaért,
mert Pyramidon-tablettát
vett be. Tudja, hogy fájdal-
mait rövid idő alatt
megszüntetik a jól bevált*

Pyramidon

fájdalomcsillapító tabletták

jazott, metéltre vágott mandulát 14 dkg sima liszttel, 5 dkg vajjal jól összekeverünk, táblán hosszúkas kenyérformára alakítjuk, 2 szelet csokoládét hosszában beletemetünk, tojással megkenjük, tepsire tesszük, lassú tűznél pirosra sütjük. Félmelegen felszeleljük.

Töltött porhanyós lepény. 35 dkg lisztet dörzsöljünk össze táblán 18 dkg vajjal. Adjunk hozzá egy csipet sót, 3 kávéskanál cukorport, 2 tojás sárgáját és kevés bort, hogy összeálljon. Nyujtsuk kisujnyi vastagra és tegyük tepsire és addig tegyük félre, míg az alábbi töltelék elkészítjük. $\frac{3}{4}$ kg jó friss túrózt szitán törjünk át, adjunk hozzá 2 tojás sárgáját, csipet sót, annyi cukrot, hogy jó édes legyen és végül 2 tojás felvert kemény habját. Ha jól összevegyítettük, kenjük egyenlően a tésztára. Kavarjunk piskótátésztát 3 tojás sárgájából, 3 evőkanál cukorral, 2 evőkanál liszttel és a 3 tojás habjával. Ezt kenjük a túró tetejére és rendes tűznél süssük meg. Omlós, könnyű és finom tészta.

Hölgyeim! Le a kötötűvel

Itt a XX-ik század szenzációja, a szab. „Rapid” kézi kötökészítők. Munkája kézimunka. Minden kötési minta köelhethet. Néhány óra alatt köthet magának pullovert, blúzt, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ár: P 35.— Kérje 13. ismertetést. Áruforgalmi Kft., IV., Sütő-utca 2, lélemelet 3.

É T R E N D

NOVEMBER 21-TŐL NOVEMBER 30-IG

21. CSÜTÖRTÖK. Ebéd: borsópörölkés, friss hurka, kolbász sütte, paradicsomkáposzta, darafelúj. Vacsora: kávé, vajkenyér, gyümölcs.
22. PÉNTEK. Ebéd: májpörölkés, tőröscsusza. Vacsora: szardellás hal, burgonyakörítés, vegyes kompót.
23. SZOMBAT. Ebéd: húsvéses finom metéllet, főtthús, ecetesorma, burgonyapüré, hajtogatott élesztős kifli, ízzel töltve. Vacsora: kirántott borjúvelő, burgonyasaláta, gyümölcs.
24. VASÁRNAP. Ebéd: ragouleves, töltöttcsirke, sültburgonya, karfiolsaláta majonézsal, almásrétes. Vacsora: magyar sonka tormával, vegyes sajt, gyümölcs.
25. HÉTFŐ. Ebéd: tudóvagdaléklevés, burgonya-metél. Vacsora: birkapörkölt galuskával, gyümölcs.
26. KEDD. Ebéd: burgonyaleves, pácolt nyúl zsemlyegombóccal, alma, sültgesztenye. Vacsora: tea, bundáskenyér, vegyes sajt, gyümölcs.
27. SZERDA. Ebéd: libapörölkés, rizsáprölkés, cékla, daromorzsa. Vacsora: vesevelő, párolt burgonya, uborka, gyümölcs.
28. CSÜTÖRTÖK. Ebéd: gombaleves, kirántott serleskarai, káposzkáposzta, diós vagy mákos tekerés. Vacsora: debreceni tormával, vegyes kompót.
29. PÉNTEK. Ebéd: halászlé, tőröslépeny, gesztenye. Vacsora: lángos, vegyes sajt, retek, gyümölcs.
30. SZOMBAT. Ebéd: karfiollevés borjúbecsinált, tarhonyakörítés, csúsztatott palacsinta. Vacsora: pirított borjúmáj, délről tarhonya, cékla.

Receptkönyveket kívánságára ingyen küld:
DR. OETKER gyár, Budapest VIII. Conti-utca 25.

Hóry László levele

«Évák Ádámlesen» című regényével lepte meg a könyvpiacot Dárdányé Keömléy Ibolya, a pesti úri társaság közkedvelt tagja. A kedvesen, stílusosan, szellemesen, itt-ott csipkelődő hangon megírt regény két fiatal, elvált, társaságabeli asszonyt indít el «Ádámlesre». Vonaton és hajón, repülőn és óceániáron szerepelteti hőseit. A regény megírása, felépítése elsőrangú. Mint élvezetes olvasmányt, mindenkinek ajánljuk. Kapható az összes «Ibusz»-pavillonokban.

Vadász tervez, medve végez... Úgy indult a történet, hogy az ifjú földbirtokosnak jelentette a vadőre, hogy egy medve garázdálkodik az erdőben. Éppen vendég volt a háznál, egy fővárosi miniszteri titkár, a házigazda legjobb barátja. A két vadász elhatározta, hogy a medvét puskacső végére kapja. Kivitttek az erdőre egy döglött malacot, láncsal kikötötték egy fához, majd a családét egy hosszú, vékony kötéllel a földbirtokos lábához is hozzákötötték, hogyha jelentkezne a medve, jelet kapjanak. A vadászok lefeküdtek a közeli kalyibában. Hajnal felé a miniszteri titkár barátja kiabálására ébredt. Az történt, hogy a medve, látva a malacra kötött láncot, éktelenül dühös lett és le akarta tépni. Közben még segítőőrsat is kapott egy másik éhes medve személyében. A nagy erőlködésben az alvó földbirtokos a medvék a lábára erősített kötéllel kiráncigálták a kunyhóból. A váratlan helyzetben egy pillanatra a medvék is elvesztették hidegverüket és csodálkozáva meredtek a tragikomikus helyzetben vergődő vadászra. A másik férfinak éppen csak annyi ideje volt, hogy késével levágja barátja lábáról a kötelet. A medvék fenyegetően közeledtek. A vadászok felugrottak és Nurmit megszegeyfitő tempóban elszaladtak. Kevésen mulott, hogy nem ők lettek a medvék vadászszakmáncvai.

Kristóffy Endre, Magyarország moszkvai követe hazoérkezett. Az orosz birodalom diplomataköreiből rendkívül népszerű magyar követ rövid pihenőjét tölti itthon.

Vitéz nagybányai Horthy István miniszteri tanácsost, a MÁV elnökét Oszkár porosz herceg, a Johannita Rend nagymestere tiszteletbeli Johannita lovagga nevezte ki.

Vitéz leveldi Kozma Miklós, Kárpátalja kormányzója biztosra érdekes terv megvalósításán fáradoz. A Keleti-Kárpátok legfestőbb vidékén festőművésztelepet állítanak fel a szolnoki művésztelep mintájára. A telep lakói ingyen lakást és sok más kedvezményt élveznek majd a telepen. Cserébe nem kell más tenniük, mint vásznaikon megörökíteni a magyar magas hegyvidék színpompáját. Már ve-

zetője is van a művésztelepnek, Manajló Tivadar, most feltűnt ruszin festő öste-hetség személyében, akinek a legnagyobb nemzetközi sikereket ísölsják.

Hóry András rk. követ, meghatalmazott minisztert, aki az utolsó hónapok folyamán a román-magyar tárgyalások nagy-stílusú vezetésével szaporította régebbi római és varsói diplomáciai sikereit, volt bajtársai, a 15-ös vörös ördögök tisztjei forróhangulatú vacsorán ünnepelték Budapesten a Vadászklubban.

Scholz Andor, a MFR helyettes vezérigazgatója Beslics jugoszláv kereskedelmi miniszter meghívására néhány napot Jugoszláviában töltött.

Ricsói Uhlarik Béla földművelésügyi miniszteri osztályfőnököt és Batka Pál dr. miniszteri osztálytanácsost II. Péter ju-go-

szláv király a magyar-jugoszláv mezőgazdasági együttműködés érdekében kifejlesztett sokoldalú tevékenységük elismeréséül a Szent Száva Rend lovag-, illetőleg tisztikeresztjével tüntette ki.

Czirmay Zoltán ny. repülőszázados, a Magyar Aero Szövetség felügyelőkarának vezetője a napokban vezette oltárhoz a fővárosban Korándy Stefit. Az esküvőn a magyar repülőársadalom sok vezetőtagja megjelent.

Gundel Károly kormányfőtanácsos, a budapesti nagyvendéglősök doyenje csendben, a töle megszokott úri szerénységgel jubilál. Most van éppen harminc esztendeje, hogy a magyar konyhaművészet meghatalmazott minisztere és még Amerikában is akreditált nagykövete átvette a ligeti Wampetics-éttermet.

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

SZERELEM. Bocsásson meg, hogy el-lentmondunk, de — ha százszor is is-mélti, nem hiszünk elhidegülésében. A sértés fájdalmas és a megbocsátást ezért utasítja el, de mi ennek dacára is tud-juk, hogy hallgatni fog igazi érzéseire s ha most azonnal nem, de ha lecsillapo-dik haraggal telt szíve, elfogadja férje mélységes bocsánatkérését. Csak éppen az Ön ura ne botolna meg, csak éppen Önt kimélné meg a sors az asszonyok szenvedésétől? Ön nagytlekű, okos és mélyérzésű. Nem Ön állapítja meg magá-ról, hanem a levele vetíti élénk lelkének jó tulajdonságait. Ezekre appellálunk, ezekre hallgasson és ezeknek segítség-vel oldja meg a legnehezebben megoldá-ható kibékülést. Vigyázzon, a férfi bünbánata csak addig tart, míg reméli a bo-csánatot. Ha az Ön makacssága merev és a szíve kemény, hajlíthatatlan, elmcene-kül és elveszti. Azt mondja, hogy nem tud kétszínisködni, nem tud jó kedvet markirozni, nem tud mosolyogni. Ez nagy hiba, de kétségbevonjuk, hogy egy kis akaratlan ne tudná magára öltetni a ked-ves, elbűvölő és ellenállhatatlanságot köl-csönző, kissé színészi tulajdonságokat. Minden nőben el van rejtve a színészi lábáj, amit magukra tudnak öltetni, ha okosságuk diktálja. Ön szembehelyezkedik ezzel az okossággal, pedig nem teszi jó-e. Száz férfit egyetlen mosolygó asszony le-vesz a lábáról, viszont száz mogorva, ha-ragos nő sem tud meghódítani egyetlen férfit sem. Használja asszonyi fegyverét és győzze le vele ezt a megbottolt férjét. Ma Ön az erősebb, az Ön kezében van a kivételes hatalom.

Beteg vagyok. Nagyon meghatott, hogy betegségében is gondol lapunkra. Szeretnők, hogy ne csak arra az időre ne érezne fájdalmat, amíg olvassa, hanem azután se, amikor pihen, hogy a gyógyu-lás előrehaladion. Reméljük, hogy leg-közlezebb már értesíthet gyógyulásáról, amit szívből kívánunk.

ÉVA ÉS VERONIKA. Értékesek, egész életükre kihatók a nyáron szerzett ta-pasztalataik. A falu szegény embeirevel való közvetlen érintkezés olyan ismeretek-vel töltötte meg lelküket, amik mély

emberi közösséggé és nagy feladatok meg-oldására inspirálják a tanult fiatalságot. Örülök öntudatos, nyílt, tisztánlátó köte-lességérzetük kialakulásán. Hiszem, hogy a lelkükre vetődött képeket nem retu-sálja le az idő.

Viola. Kit vonjon felelősségre a plety-kákért, amiről tudomás szerzett? — kér-dezi tanácsalánul. Azokat, akik szórako-zásból turkáltak bele az életébe, vagy azt, aki azzal „kedveskedett”, hogy leadta Önnek a „barátok” finom társalgási tó-nusát? Elhisszük, hogy vérg bosszantja a dolog, mégis azt tanácsoljuk, ne vegye elő egyiket se. A hibát Ön követte el. Tapasz-talalan fiatalságában meggondolatlanul kiszolgáltatta érzelmeit. Szegáljón okula-sul, senkire se bizzon titkot, hogy vissza ne élhessenek vele. Nem csak lelketlen, de rút dolog elárulni a bizalmat. A nő finom lelkiségével nem is egyeztethető össze. A dudva mégis felüti a fejét a legszebb vi-rágoskertben is. Leghatásosabb és legbiz-tosabb védekezés ellene: az önfegyelmé-zés s a közlékenységről való leszokás. Tan-ultság: a hízlgő és álbarátnők előtt le kell eresztieni a sorompót.

GIMNAZISTA. Képzelteti, hogy milyen örömmel köszölném remekművét! Ez azon-ban igen sikerült bölkvers, amelynek se stílusa, se meggzavart hangulata nem illik bele lapunkba. Napilap témája ez, köny-nyedséggel megoldva. Egyébként várom azt a «csodálatos verset», amelyet ígért.

Ildikő. Arany János csinálta az Ildikő nevet „Buda halála” époszában szereplő Krimhilda névből. A naptárakban Krim-hilda, vagy Hiida néven szerepel s ezért nem találta az Ildikő nevet. A protestáns naptár szerint szeptember 3-án találjuk a névnapok nyilvántartásában.

Köszvényes fájdmaknál

rheumatikus fájdmaknál, idegfájdmak-nál, fejfájásnál, izületi és tagfájdmak-nál, valamint meghűléses betegségek-nél gyorsan és biztosan hat a Togat. Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban kapható. 1.60 P.

Tojáskészletet
gyűjthet télre

Sok pénz takarít meg és télen is romlatlan, ép tojás áll rendelkezésére. A

Garantol

nem lesz zselés, tehát bármikor szaporíthatja a tojásállományát. Használjon „Garantol”-t. Garantolban eltett tojások egy éven túl is tarthatók.

Ára 100 tojásra 80 fillér.

Magyarországi főosztója:
Stessel Nándor és Társa, Budapest, IV.,
Városház-utca 1. sz.

KEDVES OLVASÓINK! A visszatért Erdélyi távoli kis székegy falujából kétségbeesett levelet hozott a posta egy román. káth. kántortanító özvegyétől. Négy gyermekkel maradt özvegyen, akik közül a legkisebb 9 éves, a legnagyobb 14 éves fiú. Férfje a román hadseregben volt tartalékos hadnagy és tíz hónap szolgálat után tragikus módon elhunyt. Minden támasz nélkül maradtak s mindössze 33 pengő nyugdíjat kap havonta. Ez az összeg még élelemre sem elég. A gyermekeknek nincs cipőjük, ruhájuk, kabátjuk, nem lehetnek iskolába. Szörnyű nyomorukban lapunk olvasóihoz fordulnak könyörgő kérésükkel, hogy segítsenek rajtuk hasonló korú gyermekeik elhasznált ruhaneműit, kabát, cipő, vagy bármilyen adomány részükre való eljuttatásával. Kedves olvasóink, kérjük, hallgassák meg a szívükkel ezt a székegy tanító özvegyét, akinek férje magyarságért adta az életét és ruházzák fel ruhátlán árvaikat. Szerkesztőségünk 30 pengőt küldött, mert „Aki gyorsan ad, kétszer ad”. Erre a jelégre kérjük adományaitak küldeni szerkesztőségünk címére továbbítás végett. Minden adományt nyugtázzunk lapunkban.

Pécsi előfizető. Elkápráztató öröm aranyzuhataival ajándékozott meg. Az ilyen forró visszhang az én igazi jutalmam.

Üdít, szépít,
fiatalít a világhírű
Földes Margit-crème

JEGYZŐNÉ. Bőrbútorok tisztítására legjobb szer a keményre felvert tojásfehérje, amelyet puha kefével dörzsölünk végig a bútoron, aztán fehér, száraz gyapjúkendővel fényszeret törölünk. A homályos bőrbútor viszont ecet és olajkeverékkel frissíthetjük fel.

Fény és árnyék. Mikor elolvastam levelet, a szívemben zengő meleg akkordokból ez a diadalmas dallam modulálódott: bála Istennek, a falun is lobogva világít a szellem fátykájára. Lelkendez bennem az érzés, hogy mielőbb megszorítsam a kezét és biztassam: így tovább, ez magyar feladat és magyar kötelesség.

VALÓDI
ezüstárut készítő
HENGER ANTAL
1927
57A
BUDAPEST **DÁLMADY U. 9.**

VADÓC. Versek kiadását nem vállaljuk. Szíveskedjék nyomdával megbeszélni, akár helybelivel, akár fővárosival. Előre is figyelmeztetjük, hogy költséges paszszio. Ha csak két példányra van szüksége, sokkal olcsóbban megúszja, ha géppel szépen, finom papírra leírta és bekötötte. Lényegesen kevesebbe kerül és ugyanazt a célt szolgálja. Bánatától pedig szabadítsa meg magát, mert csak azután lehet reménye az élet megismerésére, aminek színes mozaik-darabjai gyönyörködteők.

Dr. Lenke. Az emberi bölcseség magaslatáig szárnyaló érzéseiről küldött művészi fotografát. Elgyöttrő víziók, álomkergető tételoldások között keresi a magyar csillagot. Hite reménységet ébreszt a tépett szívekben.

Quod scripsi, scripsi. Kivételez frői sors, drámai feszültségekkel. A lélek legmélyebb tárnáiban keresi a kincseket.

BÜTYKE nem fáj,
nem látszik
ha szabadalmazott
SALLER - CIPŐT VISEL
Petöfi Sándor-utca 14-16. Telefonszám: 186-700

SÁRIKA. Olyan sokat tanulok legkedvesebb jó barátomtól és tanítómától: a Magyar Nők Lapjától — írja kedves levelében —, hogy szégyellem, miért nem tudom hasonló maradvánnyal viszonozni. Ezeket a tartalmas, szívet, lelket gyönyörködtező lapokat elteszem s ha majd fehérhajú nagymama leszek, tudom, akkor is naponként fogom olvasni. Nagyon örülünk, hogy ennyire szereti lapunkat. Mi is megőrizzük kedves levelét az Önéhez hasonló, szeretetet tolmácsoló levelekkel együtt.

Igen, vagy nem. Nem gondolhatta komolyan, hogy kategorikus választ adunk és magunkra vállaljuk az előttünk is ismeretlen jövő ódiáját. Vállalnók igen szívesen, ha azt írta volna, hogy érzésük szerint egymásban megtalálták a boldogságot. De Ön tele van aggályokkal és talán nem is létező képzelt bizonytalansággal. Hogy mernők mi biztatni? A bizalom hiánya: kész boldogtalanság s ügyeljük ez a szerencsétlen gondolat veszedelmesebb és valaminek történnie kell, hogy visszanyerje határozóképességét. Az időre bizzuk, hogy a megoldáshoz hozzásegítse. Arra azonban kérjük, hogy bízzék a jövőben, úgy, mint az érzéseiben. Ez az alapja a házasságnak.

EGY MAGYAR EDESANYA. A családjantartók meglehetését — véleményem szerint — minden vállalatnak biztosítania kell. Ez vonja maga után a fizetések felülvizsgálatát is. Az úgy nehezen mozog, de nem meredvedhetik meg. Legyen türelmemel, az Önök jogos igénye is kielégítést nyer. Igaza van, a terheket is meg kell osztani, hogy senki ne vonhassa ki magát a hazaftas kötelességek alól.

„Elmult a nyár”, „Arany”, „Mennyit érek”, „De furesa”, „Ne tudja meg senki” jelzőkre igenjük, hogy a versek nem feleltek meg.

Zörgő-kegelye fogalom.

Őszi hangok. Meghatóan kedves levele olyan, mint egy vallomásos beszélgetés, mely után adósnak érezzük magunkat, hogy hasonló melegen ömlő őszinteséggel viszonozzuk ránk sugárzó szeretetét. Ne-

Fájdalmak
és
fejfájás
ellen

Neokratin fájdalomcsillapító por ostyában. Gyorsan csillapítja a fájdalmakat. Vízrel könnyen bevehető. Egy-két adag elegendő. Erőteljes csomagolású dobozokban 8 adag ára P. 1.50, 3 adag 60 fillér, 1 adag 24 fillér.
Csak gyógyszerertárban kapható.

hezen utasítjuk el magunktól, hogy ezt a jutalmazó levelet a publicitás reflektorfényével megvilágítva, ki ne tegyük lapunk kirakatába. De tiltja szerénységünk, hogy ezzel a sugárzó dokumentummal ékeítsük fel magunkat. Eltesszük emlékeink albumába s megőrizzük magunknak. Versei: egy forró női szív puha és édes megszólalásai, álmok, szomorkás öröm, régi formákon és régi hangulatokon keresztül. Valami fel nem oldódott merevséget érzünk.

Asszonyom! Ebben bizhat!

Ez a természetes szépség forrása: **SCHADEK ANTALNÉ** Citrom „C” vitaminos kozmetikai készítményei esodás hatásúak.

Egyszeri kísérlet meggyőzi Önt a Citrom „C” vitaminos kozmetikai készítmények megbízható főségéről. Óvja az arcbőrt, sportolásnál szinte felöltözteti. Védi a hideg, szél, erős napsütéstől és minden káros külső behatástól. Citrom „C” vitamin tartalma rendkívül könnyen felszívódik, miáltal közvetlenül táplálja a bőrt. E kiváló tulajdonságainál fogva friss, új életet visz a bőrze. Puhít, finomít, ránceltávolító és a bőrfelület állandóan ép, zárt és rugalmas lesz.

Citrom „C” vitaminos kozmetikai készítmények:

Citrom nedvdús eréme nappalra púder alá	2.- P
Citrom zsíros kenőcs éjjelre	2.50 ..
Citromkenőcs szeplo ellen	4.- ..
Citromolaj arctisztításra	2.20 ..
Citrom ránceltávolító olaj	1.60 ..
Citromszappan	1.20 ..
Citromarcvíz fényes, mitesszeres zsíros arcbőr és pattanás ellen	2.- ..
Citrompúder	3.60 ..
Citromkrémrúzs színezés rózsaszírommal	1.60 ..
Citromkőlni	3.50 ..

Törv. védve. Vidéki szétküldés az összeg be-
küldése mellett + postaköltség — 70 P.

Schadek Antalné
kozmetikai intézete

Budapest, IV., Váci-utca 9. (Corso-mozi ház)

HÖLGYEK JELSZAVA:

Minden cikket olcsón vásárolhatunk

KLEIN ANTAL

DIYATHÁZÁBAN, BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 49

D. L. G. Sajnos, nem tudjuk kiról van szó. A közölt adat kevés, hogy megállapítható legyen személye.

BÁNOM IS ÉN. A fizikai összeroppanásnak igen sokszor lelki oka is van. Megnyugodás volna a mi számunkra is, ha elkerülne abból a rideg, gyűlölt környezetből, legalább nem bánatná senki. A dolog természetesen nem egyszerű, de a két rossz között az volna a jobbik, ha hátat fordíthatna a multnak és új életet kezdene, új keretek között. Már a gondolat is megnyugtató, ha ennek lehetőségével számol, csak még a kivétel okoz gondot. A költözökös kényelmetlenségétől ne féljen. egyenesen jót fog Önnek tenni ez a kikapcsolódás a sorozatos kellemetlenkedések közül és felkészül a független életre. Akinek biztos jövedelme van, az megszerezheti magának a nyugalmat, a legkevesebbet és legtöbbit, amihet minden embernek joga van. Nem indokolja semmi habozását s ha csak a mi véleményünk hiányát érezte, nyugodt lelkiismerettel ajánljuk a szabaduláshoz ezt a lehetőséget.

Csillag. Azt írja, hogy elhatározása keresztülvitelére nincsen megfelelő eszköze és ezen múlik csak, hogy nem úgy fejlődik a dolog, amint azt szeretné. Átírjuk a mi szívünkön is ez a szomorú melódia, tudjuk, hogy az elszakadt hurokon több dal nem zeng. Az eltörtöt helyett új hangszert adunk: a reményiséget s ha hisz önmagában, új szimfóniákkal lesz tele a lelke. A szerelmet nem kell biztatni, megteszi a tennivalót. Úgy kell intézni, hogy találkozzanak s a többi a szívére bizzuk.

Amíg Ön alszik

a Darmor dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhé és fájdalomtalan kiürülést. Kellemes hashajtó:

DARMOL

Inaccessibilis. Érdekes és szép, amit írt. Ami érzésünk is az, hogy Önnek van igaza. Meghatott és bámulattal tölt el az Ön hite s a megpróbáltatásokat panasz nélkül viselő lelkiereje. Magas lelki intelligenciája sugározza ezt a nagy türelmet és nyugalmat. Szívükből kívánjuk, hogy soha el ne lankadjon és a hit fénye aranyozza be börtü napjait.

Rosalinda. Miért volna Önre megszegyenítő, hogy udvarolja, amit éppen az évek óta tartó udvarlása miatt ismerősei is véglegénynek tekintettek, most egyszerre bejelentette, hogy nőül és egy más leányt vesz feleségül. Ez a nemtelen viselkedés

fájdalmat okozhatott Önnek, keserű csalódást, de semmiesetre nem szegyet. Boszszút szeretne állni rajta, meghurcolni, bíróság elé állítani. De kérdezem, mit érne el vele? Boldoggá tenné a meghurcoltatás? Nem. Ön szenvedne akkor is. Arra nem kötelezheti a bíróság, hogy feleségül Önt vegye, ami ellen — bizonyosan — Ön tiltakozna a leghatározottabban. Sajnálja az éveit, amelyeket lefoglalt. Sajnálja, hogy beengedte az életébe és nem ismerte fel megbízhatatlanságát. Nem olyan elvisehelhetlen a családós, hogy ki ne heverné, még pedig rövidesen. Ön is csodálkozni fog, hogy milyen gyorsan szabadul meg a vele kapcsolatos emlékektől és egész szívvel fogadja majd azt, aki érdemes az Ön szeretetére és hűségére. Fialat is, csinos is, nincs rá egyáltalán szüksége, hogy ragaszkodjék hozzá, egyedül csak hozzá. Hiszen Ön már nem is szereti, csak túlértékény és szegyenkezik a családja miatt. Ez is elmúlik és az sem fog fájni, amikor megtudja, hogy másnak az ura. Arra is gondolhat, ez az Ön szerencséje, mert ez a katasztrófa érhető volna asszonykorában, amikor nem csak egy emléket ronsolt volna össze, hanem az életét is. A sajnó emlékeket az idő meggyöygyítja, de a lökretett életeket már nehezebb helyrehozni. Sok szerettel köszöntjük s ha megkönnyebbülést érez, amikor kiöntheti szívét, írjon legközelebb.

Próbababa-üzem és játékbaba-klinika

PASOVSKYK NŐVÉREK
Erzsébet krt. 34 (udvarban). Tel.: 222-421

EGY LEÁNY. Nehezen érthető erkölcsi felelősség támadó kérdésére az a véleményünk, hogy sok benne a lélektani lehetőségek. Aki elbukott, az önmagával szemben megtalálja a mentéget, de ne akarja, hogy a világ is igazolja, mert a világ kénytelenül bíró a más bűnével szemben, mint Ön is az volna, ha más állna az Ön helyén. Ha olyan erősen bízik magában, akkor mire való a lelkianalízissel való mentegődzés. A megítélés nem analízissel, hanem tényleges átalakulással kezdődik. Még az ilyen alaposan elrontott ügy is jóra fordulhat. Ön pedig tekintse megérdemelt büntetésnek lelkiismerete ítéletét. Kívánjuk, hogy rövid ideig tartó vezekléssel kiérdemlje a boldogságot, amit könnyelműen kockára tett.

Tanácsot kérnek

Kedves olvasótársnőm közül ki volna szíves értesíteni, hogy lakhelyén értékesíthetném perfekt német tudásomat, német övönői képzésememet, korrepetálhatnék gimnázista, polgárista, elemista tanulókat? Húgom elsőrendű gyermek-és női felsőruha szabónő a fővárosban. Olyan helyen telepednék le, ahol értékesíthetném tudásunkat. Előre köszönöm szíves válaszukat. Leveleket „Lelekiismeretesek” jellegére a szerkesztőség címére kérem.

Felélős szerkesztő és kiadó: Papp Jenő:

Kéziratokat, kliséket, fényképeket nem adunk vissza és nem örünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és közlése tilos. A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungária Hirlapnyomda R.-T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. sz. 3960.40

Felélős vitéz Bánó Lehel igazgató.

A könyvnyomtatás 500. esztendejében.

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közendő hirdetés szavanként 15 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első dője 30 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetésli díja 1 pengő 50 fillér. Jellegű hirdetésekre érkező levelek továbbítására hirdetésli díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalando át. Állás kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Budapestre érkezőknek úri otthonot nyujtok. Erzsébet-körút 2. III. 19. (Lift.) Telefon: 22-55-55

Hatvanperces speciális fogó gyógymasszázs, gyógytorna hölgyeknek, Kristóf János gyógyszerész. Romanelli-u. 24. földszint 3.

Főiskolai végzettségű, tanítói oklevélű, vagy érettségizett, szép, magas, 30 év körüli hölgyet feleségül venne jóállású hivatalnok, Levelek „Otthon” jellegével a kiadóhivatalba kérek.

Négy középiskolával, gép- és gyorsírás tudással, fiatal leány, gyermekek mellé ajánkozik. Kiskunmajsja, Nagyvásár-u. 982.

Angora cicák eladók, fiatal, fajtisza, elsőrendű példányok. Erdekldők levelet „Győr” jellegre kiadóba kérem.

Cseesemőgondozónő, 10 éves gyakorlatlaltal, úri-családdhoz vidékre is ajánkozik „Levelek „Nagyváradi” jellegre kiadóba küldendő.

52 éves szolid r. kath. örvény úrnő megismerkedne örvény idősebb úrral házasság céljából. Visszavágyom Erődybe. Gyermekek nem határoz. Jökédvny, egészséges, házias, munkaszerető nő vagyok. Jómódorú urat igen megbecsülök. Levelet „Még boldogok lehetünk” jellegre kiadóba kérek.

Mimóza, világhírű grafológusnő analízis írásból és fényképről. Állandó cím: Pécs, Szent Vince-u. 50. Vajszbelyeg küldendő.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban 2 pengőért megszállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40. I. 10.

József-körút 65. Grimm József aranyéremmel kitüntetett zongorakészítő. Zongorák, pianók, harmonikumok legelőszobán, részletre, garanciával. Hangolás, javítás.

Pestre érkező családok számára úri otthon nyujtok. Dolánké, IV., Ferenciek-tere 7. II. 5. Telefon 386-089.

Bundák, szépek, olcsók **Kókyak Endre** szűcsnő, V., Vilmos császár-út 10. sz. Telefon: 386-784. Átalakításokat vállal.

Legmodernebb szabás, varrás, fehérneműszabászat, Mestervizsga, „Eli” szállás, Erzsébet-körút 46.

Z A LOGJEGYÉRT, ékszerért, fogaranyért, — szőnyegért sok pénz fizetek. **Baross-ékszerház,** VIII., Baross-utca 83. szám. Telefonáljon: 134-770.

Zongorát vagy pianót! azonnal készpénzfizetésért sűrgősen venék. Tel.: 225-689. Zongoraterem.

Neves festőművész, képért bármilyen cserézetet két, akár élmiszertben, akár ruhaneművel vagy tüzelőanyagtal. Böhm Ritta, Rezek Tőborné, XI., Varpelti-ú. 7. V. 1.

Vidékieknek belvárosban földpészházi úri lakás ideiglenesen is kiadó. Feketéné, Molnár-u. 12. II. em. 8.

Zongorák, pianók előlegnélküli húszpengős részletre 550 pengőnél legelőszobán Fenyőné zongorateremben, Erzsébet-körút szomszagt. **Bérszongorák** csodalcsón.

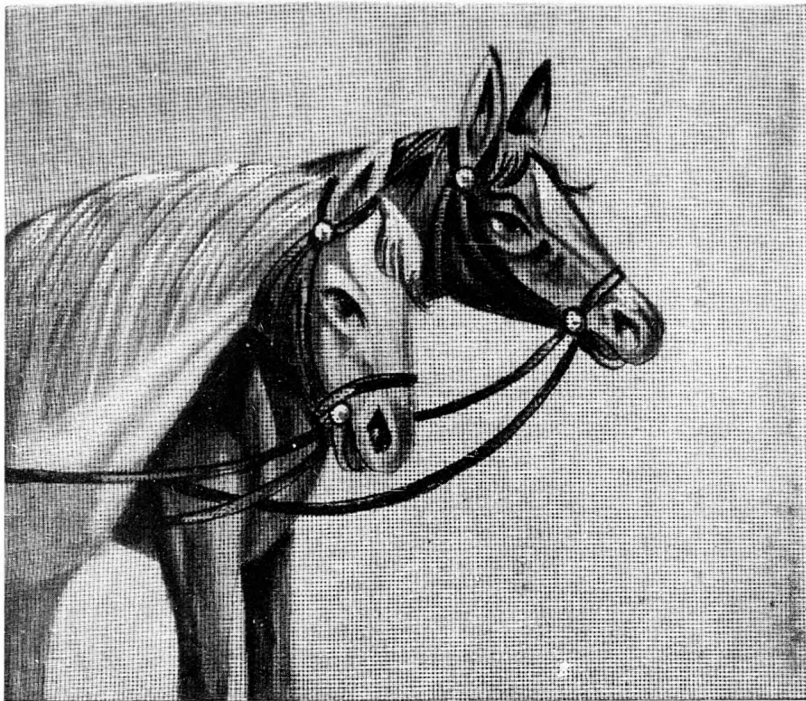
Azonall elhelyezkedne gyermek mellé társalkodónőnek tanítónő. Leveleket „Háztartásban segít” jellegre kiadóba kérek.

Fővárosba fűszer- és csemegüzlelőre gyakornoknak ajánkozik 21 éves úri leány. Háztartásban segít, alsós gimn. tanulótt korrepetál. Leveleket „Úri otthon” jellegre kiadóba kérek.

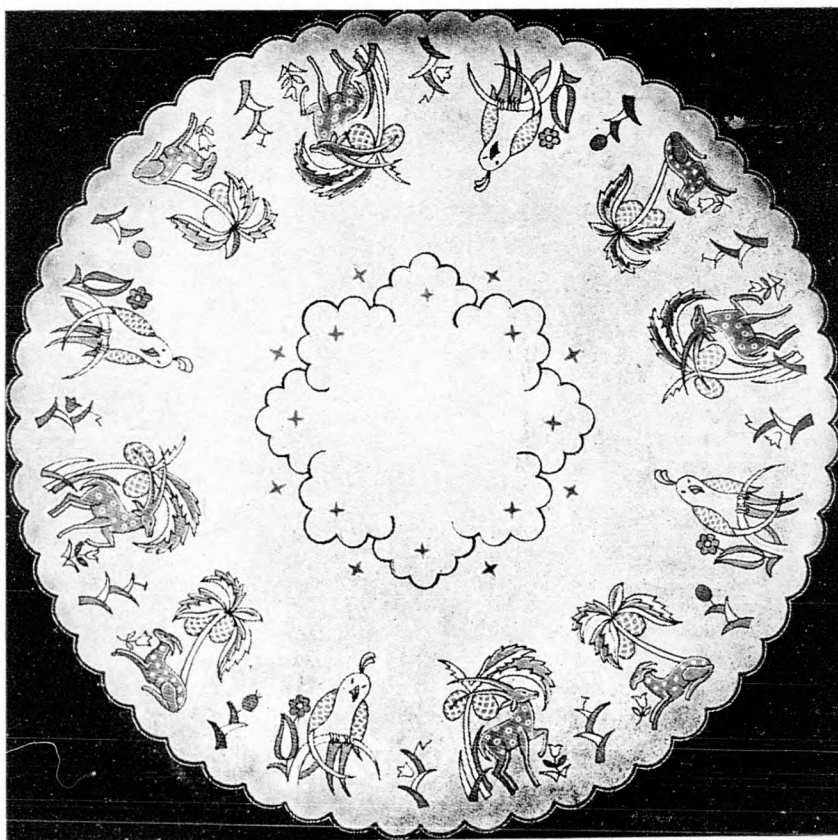
Rövid fekete gyakorlőzongora kettőszáz, külföldi ötszáz. Zongorák, pianók feltűnő olcsón, előleg nélkül, legesekélyben részletre. Rákóczi-út ötven, zongorateremben.

Nőruha szabás-varrás, ipari szalon. — Mérték után szabásmintákat készítek. Kerekesné, Vámház-körút 5.

LÁSZLÓ PEHELY
GYAPJÚ
VATTA DAPLAN
ALAPITVA SZOLID-MEGBIZHATO
1898 • VIII. VAS UCCA 14

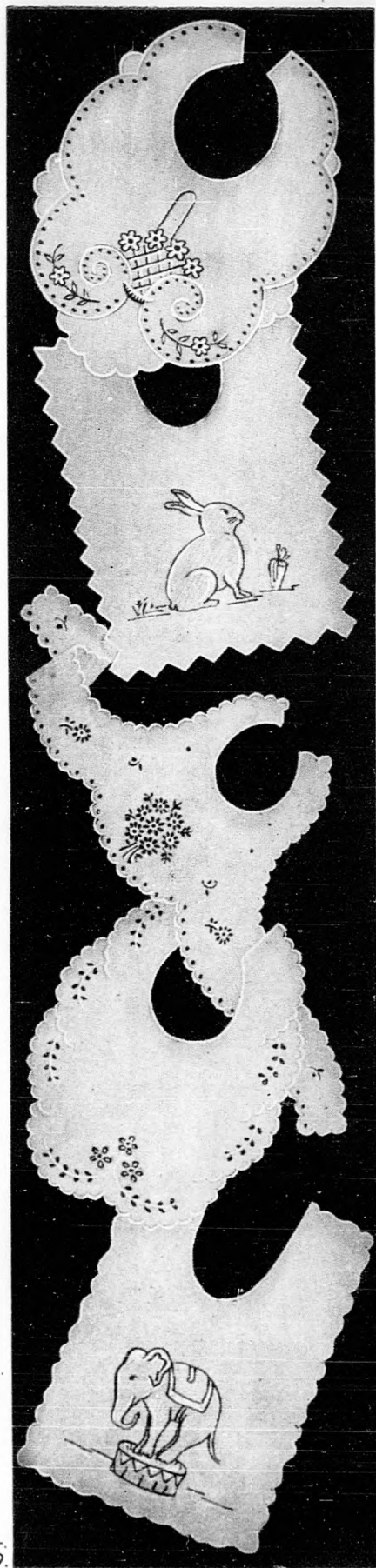

Gobelin párnalap. Penelop anyagra előfestve P 1.40. Az egyik ló szürke, a másik barna színnel készül. Kidolgozásához berliner fonál P 5.60. M. U. L.-nál.

Tüllbehúzásos terítő. 100x100 cm. méretben előrajzolva P 5.50. Kidolgozásához 5-ös és 8-as számú gyöngyfonál 5 dekás motringban P 1.40. Szúrtsablonja P 2.50. Teljesen készen a terítő P 28.—. M. U. L.-nál, Budapest, Teréz-körút 6. Telefon: 22-86-09.

Hímzett és rátétes előkék. Előrerajzolva fehér vagy színes anyagra darabja P 1.—. Teljesen készen darabja P 1.50. MUL-nál, Budapest, VI., Teréz-körút 6. Telefon: 22-86-09.

Magyar Nők Lapja

Divatos klöplifüggöny. Beszerezhető a MUL Kézimunkaboltban, VI., Teréz-körút 6